

ZPRAVODAJ

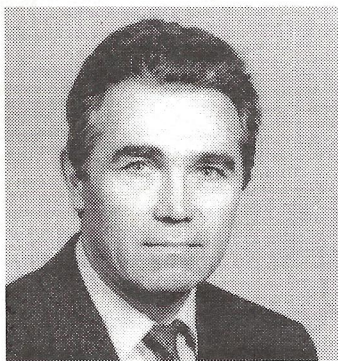
UNIVERZITY PARDUBICE

◆ číslo 1, ZÁŘÍ 1995 ◆

Zpravodaj Univerzity Pardubice vznikl zároveň s jejím založením z nedostatku informací o jejím současném stavu, potřebách a záměrech, týkajících se perspektivního rozvoje. Bude tak v budoucnu tlumočit oficiální názory vedení univerzity ke všem problémům, které bude třeba řešit. Vedení Univerzity Pardubice i redakční rada jsou toho názoru, že zápisy z porad a kolegií, vyhlášky a různá usnesení vyžadují zasvěcený komentář k tomu, aby byly správně pochopeny a interpretovány. Nově sestavená Redakční rada se těší na úzkou spolupráci se všemi funkcionáři univerzity a očekává od nich podporu a pomoc při zajišťování obsahu

jednotlivých čísel. Domníváme se, že "Zpravodaj" bude oficiálním reprezentantem univerzity a bude distribuován do většiny akademických institucí, spolupracujících ústavů Akademie věd ČR, některým vládním institucím a informačním kancelářím a v neposlední řadě i některým institucím státní zprávy, a to především v našem regionu, avšak i mimo něj. Jsme přesvědčeni, že "Zpravodaj" bude spolu s Akademickým listem dobrým reprezentantem naší univerzity na veřejnosti.

Redakční rada

Informovanost akademické obce, institucí v regionu působnosti univerzity i veřejnosti by měla přispívat k upevnění respektu, autority a k docenění přínosu univerzity pro úroveň vzdělanosti, kulturní a ekonomický rozvoj. Věřím, že zpravodaj bude oficiálním zdrojem informací o tom, jak univerzita, její fakulty

a ústavy plní základní úkoly vysokoškolské výuky a výchovy k samostatné vědecké práci. Zveřejnění zasluhuje také výrazný podíl činností, kterým je pedagogická, vědeckovýzkumná a technická spolupráce se zahraničními i domácími partnery. Zpravodaj by měl pomoci vytvářet objektivní obraz univerzity a jejího postavení mezi českými vysokými školami, ale také být tribunou názorů na současné problémy, které souvisejí s rozvojem vzdělávání, tvůrčí činností učitelů i studentů a jejich personálním a materiálním zabezpečením. Zpravodaj se může v tomto směru počítat za partnera vedení školy.

Pro uskutečnění výuky v akreditovaných programech a akademické tvůrčí činnosti učitelů a studentů vytváří univerzita potřebné podmínky. Fakulty naší univerzity poskytují podle výsledku akreditačního řízení výuku v bakalářských, magisterských i doktorských programech. Kromě toho probíhají na fakultách mimořádné formy studia distančního a licenčního. V nabídce nových studijních programů a jejich kvalitě spočívá perspektiva rozvoje fakult i celé univerzity. Podle návrhu zákona o vysokém školství

bude povinností vysokoškolské instituce zpracovat a zveřejnit každoročně výroční zprávu o své činnosti vzdělávací a tvůrčí, o struktuře školy a finančním hospodaření, kterou schvaluje senát. Koncepti rozvoje vzdělávací a tvůrčí činnosti schvaluje vědecká rada univerzity. Obsah plánu rozvoje univerzity představují programy rozvoje fakult, schválené jejich vědeckými radami.

V České republice existuje 23 státem uznaných vysokých škol, na kterých ve školním roce 94/95 studovalo 129 716 studentů na 106 fakultách. Demografický vývoj vykazuje do roku 2005 výrazný pokles podílu 18letých ze 176 892 na 127 591, tj. o 27 %. Očekávaný pokles populační vlny povede zřejmě k menší poptávce po vysokoškolském studiu a k jejímu uspokojení až téměř ze 3/4 v roce 2005. Dá se očekávat rostoucí konkurence mezi vysokými školami, ze které nelze vyjít úspěšně snížením náročnosti studia, které by neodpovídalo kritériím akreditace. Interní vyhodnocení úrovně vzdělávací vědecké činnosti fakult musí požadavkům pro akreditaci odpovídat.

Všechny vysoké školy jsou financovány jako příspěvkové organizace metodou normativního příspěvku na studenta podle nákladů studovaného oboru. Podíl vysokých škol na HDP rostl od roku 1989 - 0,46 % na 0,71 v roce 1995. VŠ jedná s MŠMT o větší zvýšení podílu než 0,76 %. Dalšími zdroji příjmů jsou prostředky získané výzkumnou a vývojovou činností z mimorezortních grantů a smluvní činností pro mimorezortní podniky a instituce. Významným opatřením pro VŠ by bylo definování modelu příspěvkové organizace a schválení zákona o neziskových organizacích. V roce 1996 se počítá s posílením položky rozpočtu na vědu z 5 na 6,2 miliardy Kč.

Provoz všech fakult, kolejí a menzy představuje činnost, která je velmi náročná vzhledem k prostorovým potřebám a rozptýlení objektů školy do různých částí města, nebo i mimo město. Prioritní jsou náklady na výukové a laboratorní prostory v oborech, které jsou akreditovány a těch, které mají předpoklady pro úspěšnou akreditaci. V současné době se stabilizovala výuka přírodovědných oborů při Fakultě chemicko-technologické, připravuje se studijní program Ústavu jazyků a humanitních studií při Fakultě ekonomicko-správní. Dopravní fakulta potřebuje vyřešit problém vlastních laboratoří. Všechny záměry jsou vázány na značné finanční prostředky, pokud by nebylo možné získat prostory převodem, např. odborného učiliště.

Souhrnné výsledky přijímacího řízení pro školní rok 1995/96 ukázaly, že o studium na Univerzitě Pardubice je dostatečný zájem a skutečnost, že se celkový počet studentů bude pohybovat kolem 2 800. Počet trvale zaměstnaných pedagogů činí 301, ostatních 269. Potěšující čísla na druhé straně přináší starosti v možnostech ubytování posluchačů, případně jejich stravování. Značný počet přihlášených a přijatých je z oblasti východních Čech a přilehlých oblastí Moravy, což potvrzuje, že studijní programy Univerzity Pardubice odpovídají zájmu uchazečů.

Vztah univerzity k našemu městu můžeme považovat za velmi vstřícný v rámci daných možností. Velmi důležitá byla pomoc při ubytování učitelů, kteří přešli na naše fakulty ze Slovenska, ale i jiných měst České republiky. Město Pardubice by se mělo podílet na výstavbě univerzitní knihovny a společenského zařízení (auly) v areálu univerzity v Polabinách. Naši učitelé jsou významně zastoupeni ve

vedení města Pardubic. Magistrát města poskytl pronájem prostor pro bakalářské studium Klinické chemie a biologie a pro inženýrské studium Analýzy biologických materiálů a hodnocení potravin. Univerzita spolupracuje na problémech ekologických, jako jsou čistota ovzduší, čistota Labe.

Oceněním vzniku Univerzity Pardubice bylo v roce 1993 jmenování rektora osobností města Pardubic, které bylo uděleno poprvé v historii města.

Významnými sponzory jsou instituce a podniky regionu, především Synthesia, Paramo, Česká pojišťovna. Rozsáhlá je také technická spolupráce pracovišť univerzity s podniky města a regionu, stejně jako účast ekonomicko-správní fakulty na řešení systému řízení regionu. Přesto nemůžeme být spokojeni, protože Univerzita Pardubice působí pouze na část veřejnosti prostřednictvím vysokoškolského uměleckého souboru, podporou Univerzity třetího věku a Klubu přátel Pardubic.

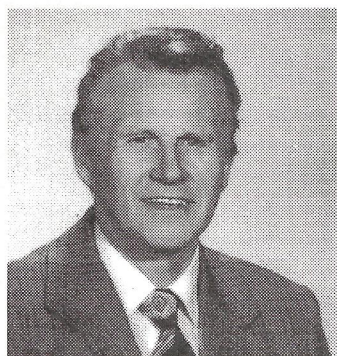
45 let existence vysokého školství v Pardubicích vzpomene naše akademická obec na začátku akademického roku 1995/96 spolu s více než 7000 graduovaných absolventů, kteří v Pardubicích úspěšně dokončili svá studia chemické technologie, ale v posledních letech již také nových oborů na nových fakultách.

Věřím že Zpravodaj Univerzity Pardubice bude své poslání úspěšně plnit ku prospěchu všech součástí Univerzity Pardubice nejen v rámci univerzitní obce, ale také celé akademické obce vysokých škol České republiky.

*Prof. Ing. Ladislav Kudláček, CSc.
rektor*

PERSPEKTIVY VĚDECKÉ PRÁCE NA UNIVERZITĚ PARDUBICE

Vědecká práce jako nedílná součást povinností pracovníků univerzit přímo vyplývá z projednávaného zákona o vysokém školství.

Cituji §1:

Posláním vysokého školství je: poskytovat a rozvíjet vysokoškolské vzdělávání na základě dosaženého vědeckého poznání a uskutečňovat tvůrčí činnost učitelů a studentů, ke které patří vědecká práce, výzkum, vývoj, včetně zavádění nových technologií.

Znamená to tedy, že přímo ze zákona je povinností každého akademického pracovníka školy zapojit se do vědecké práce a každým rokem předkládat o svých výsledcích příslušnou zprávu.

Naše univerzita prošla v posledních letech předepsanými akreditačními procedurami. Jejich výsledek je potěšitelný, neboť všechny tři fakulty prošly úspěšně akreditačním řízením. Z toho jim však plynou kromě pedagogických aktivit

i povinnosti tvůrčí vědecké práce. Jak je možno doložit příslušnými seznamy publikací, které jsou každoročně zveřejňovány, ukazuje se, že vědecká práce je skutečně na všech třech fakultách brána jako samozřejmá pracovní náplň každého učitele.

Ze zákona přímo vyplývá, že ty vysoké školy, které se nebudou moci prokázat tvůrčí činností, se budou nazývat vysokoškolské instituty s právem poskytovat pouze první stupeň vysokoškolské kvalifikace, což znamená pouze bakalářské studium.

Naše univerzita získala pro všechny tři fakulty právo magisterského studia. Fakulta chemicko-technologická a Dopravní fakulta Jana Pernera mají akreditováno i doktorandské studium, které představuje třetí stupeň vysokoškolské kvalifikace, Fakulta ekonomicko-správní se hodlá o doktorandské studium ucházet v příštím roce.

Mírou vědecké aktivity každého pracoviště je počet vědeckých prací, publikovaných v tom kterém roce. Na naší univerzitě je každoročně sestavován "Seznam publikací," které jsou standardním způsobem tříděny na práce publikované v zahraničních časopisech, v domácích časopisech, práce presentované na zahraničních a domácích kon-

ferencích a symposiích a na monografie a učebnice, vydávané v zahraničních a domácích nakladatelstvích. Je potěšitelné, že Univerzita Pardubice vykazuje vzestupný trend v těchto všech oblastech. Jen informativně lze doložit, že v roce 1993 bylo na celé univerzitě publikováno v zahraničních časopisech celkem 125 původních prací a v roce 1994 to již bylo 130 včetně Společné laboratoře chemie pevných látek AV ČR a Univerzity Pardubice.

Vláda České republiky se ve svých "Zásadách pro oblast výzkumu a vývoje" z roku 1994 zavázala, že bude podporovat rozvoj výzkumu, který je nedílnou součástí činnosti vysokých škol tak, že státní finanční podpora by měla s postupným zlepšováním ekonomické situace dosáhnout cílové hodnoty 0,7% hrubého domácího produktu. Z toho by mělo připadnout na badatelský (základní) výzkum okolo 20% a více než 60% by připadlo na tzv. cílený výzkum, určený ze dvou třetin na granty (na základě veřejné soutěže) a z jedné třetiny na podporu vysokých škol a ústavů Akademie věd České republiky. Přestože vláda zamýšlela při vytváření "Zásad pro oblast výzkumu a vývoje" vytváření podkladů pro tzv. cílený výzkum, nepodařilo se jí do dnešní doby náplň tohoto výzkumu blíže specifikovat. Na základě tohoto výzkumu by měly být vypisovány granty s cílenou tematikou, na něž by byla vypsána veřejná soutěž. Každé pracoviště či výzkumný tým by měl možnost buďto samostatně anebo ve spolupráci s jinými výzkumnými týmy se o tyto granty ucházet, a tak získat značné finanční částky. Jelikož zhruba 60% veškerých financí, směřovaných do vědecko-výzkumné činnosti by šlo do cíleného výzkumu, lze očekávat do této oblasti bohatou dotaci.

Vzhledem k naší očekávané integraci do evropských struktur na sklonku tohoto století se výzkum v České republice značně posouvá oproti dřívějším letům do oblasti širší mezinárodní spolupráce, která se bude s pokračujícími lety stále více přizpůsobovat zvyklostem běžným ve vyspělých zemích. Je proto třeba zaměřit pozornost k postavení vědy a výzkumu v zemích OECD.

Akademie věd České republiky zpracovala v předstihu v roce 1994 zprávu "O postavení vědy a výzkumu v zemích OECD a České republiky." Zpráva vychází z dostupných statistických údajů a ve své první části seznamuje čtenáře s hlavními důvody, proč vyspělé země věnují velkou pozornost a prostředky na rozvoj vědecké výzkumné činnosti. V dalších částech zprávy jsou uvedeny přehledy výdajů na základní výzkum v řadě evropských i mimoevropských zemí a je současně porovnáván podíl prostředků na výzkum v univerzitních a neuniverzitních institucích.

V úvodu této zprávy se uvádí, že dnes jsou věda a výzkum ve vyspělých zemích považovány především za významný zdroj vědění, které je nezbytné pro myšlenkové osvojení problémů současného světa a za důležitou složku poznání, již orientuje naši praktickou činnost. Dále je v nich spatřován jeden z klíčových zdrojů inovace a hospodářského růstu, řešení sociálních a ekologických problémů i kultivace lidských schopností.

Finanční podpora vědy a výzkumu je proto považována ve vyspělých zemích ze věc celé společnosti, za povinnost státu i podnikatelské sféry.

Dnes se ve vyspělé Evropě za hlavní motiv státních dotací považují význam vědy a techniky pro naplnění širšího okruhu národních priorit, především však skutečnost, že na rozvoji vědy a výzkumu závisí schopnost země zaujmout výhodné místo v mezinárodní ekonomické soutěži.

Ke stejným závěrům došel i hlavní ekonom ČSOB, který uvádí, že restrukturalizace ekonomiky výrobní sféry hraje hlavní roli v boji proti vzrůstajícímu saldu obchodní bilance ČR a současně i dodává, že přestavba hospodářství by měla být orientována na jeho zefektivnění při využití dlouhodobých výhod, jako je kvalifikovaná pracovní síla a existence dostatečně početné vědecko-technické základny.

K soutěži patří změna v činitelích, jež podmiňují kompetitivní výhodu jednotlivých zemí. Ukazuje se totiž, že klesá význam vybavenosti země tradičními výrobními faktory a naopak stále významnější roli hraje ekonomická schopnost země produkovat technologické inovace, která je opřena mimo jiné o výkonnost domácí výzkumné a vývojové základny. Jinými slovy kompetitivní výhoda země není jednou provždy dána, ale je soustavně vytvářena promyšlenou péčí o inovační a růstové zdroje společnosti, tedy kvalitní a účinnou národní politikou oblasti vědy a výzkumu.

Výsledkem posunu v činitelích, podmiňujících soutěživou schopnost jednotlivých zemí je rovněž skutečnost, že na trhu průmyslového zboží se rychle rostoucí měrou podílí obchod s výrobky, založenými na špičkových technologiích.

Na nové podmínky mezinárodní ekonomické soutěže rychle zareagovaly země Evropské unie, vědomy si svého relativního zpoždění ve sféře špičkových technologií vůči USA a Japonska. V rámci tzv. evropských priorit bylo členským zemím Evropského společenství doporučeno, aby do konce tisíciletí zvýšily podporu vědě a technice, zejména však základnímu výzkumu ve vazbě na ekonomické požadavky a aby zvýšily i pozornost výchově a vzdělání mladé generace. Současným trendem je i podpora dialogu a vzájemných vazeb mezi průmyslem, vládou a výzkumnou akademickou sférou.

Pro nás, jako univerzitní vědecko-výzkumné pracoviště nejsou tyto trendy něčím novým, jež by si vyžadovalo zásadní změny v koncepci naší vědecké práce. Právě v těchto trendech se v posledních pěti letech pohybujeme. Jde jen o to zintenzivnit a rozšířit naše vzájemné vztahy mezi průmyslem a správní sférou a postavit je na smluvní úroveň.

Vybudování solidní výzkumné základny si vyžaduje značné finanční částky. Fakulta chemicko-technologická získala v minulých letech podporu na nákup nových přístrojů jak z MŠMT ČR formou grantů ve Fondu rozvoje a z projektu INSTRUMENT, tak i z grantové agentury ČR a dalších mezinárodních institucí (PHARE, TEMPUS, grant USA a další). Fakulta ekonomicko-správní získala značné prostředky kromě z FRVŠ a z GA ČR i z programu TEMPUS a COPERNICUS. Dopravní fakulta Jana Pernera využívá dotací, plynoucích jí ze získaných grantů z GA ČR a ze spoluúčasti na projektech TEMPUS a COPERNICUS.

Stále však před námi stojí dva úkoly, které je nezbytné v nejbližších letech splnit. Je to jednak vybudování Univerzitního ekologického centra, které je současně podporo-

váno i z Fondu rozvoje VŠ částkou 1,4 mil. Kč, tak i centrálních výzkumných a zkušebních laboratoří, jež by byly schopny vystavovat certifikáty jakosti pro nejrůznější průmyslové výrobky, včetně průmyslu potravinářského. Velký zájem studentů o studijní obor "Hodnocení a analýza potravin" tento záměr nepřímo podporuje, neboť budoucí absolventi tohoto oboru najdou na univerzitě oporu pro svoji budoucí práci a budou se na ni obracet se žádostmi o pomoc při zajišťování kvality a certifikace svých výrobků. Bude proto třeba vytvořit na všech fakultách finanční rezervy pro rozvoj vědecko-výzkumné práce a vybavit příslušná pracoviště odpovídající přístrojovou technikou. Jedině tento způsob spolupráce s praxí, jež je i v intencích Evropského společenství, umožní naší univerzitě další rozvoj vědecko-výzkumné práce, nezbytný k udržení vědeckého bádání na požadované evropské či světové úrovni.

Jinými slovy je možno říci, že vědecko-výzkumná činnost na naší univerzitě nebude v budoucnu dotována pouze ze státního rozpočtu, ale bude záležet především na nás, jakou částku na vědu získáme z různých rezortů, v nichž již dnes převažují akciové společnosti, které samy budou mít zájem na získávání výsledků vědy a techniky i ze zdrojů mimo svůj rezort a k těmto snahám jim mohou naše univerzitní výzkumná centra značnou měrou pomoci.

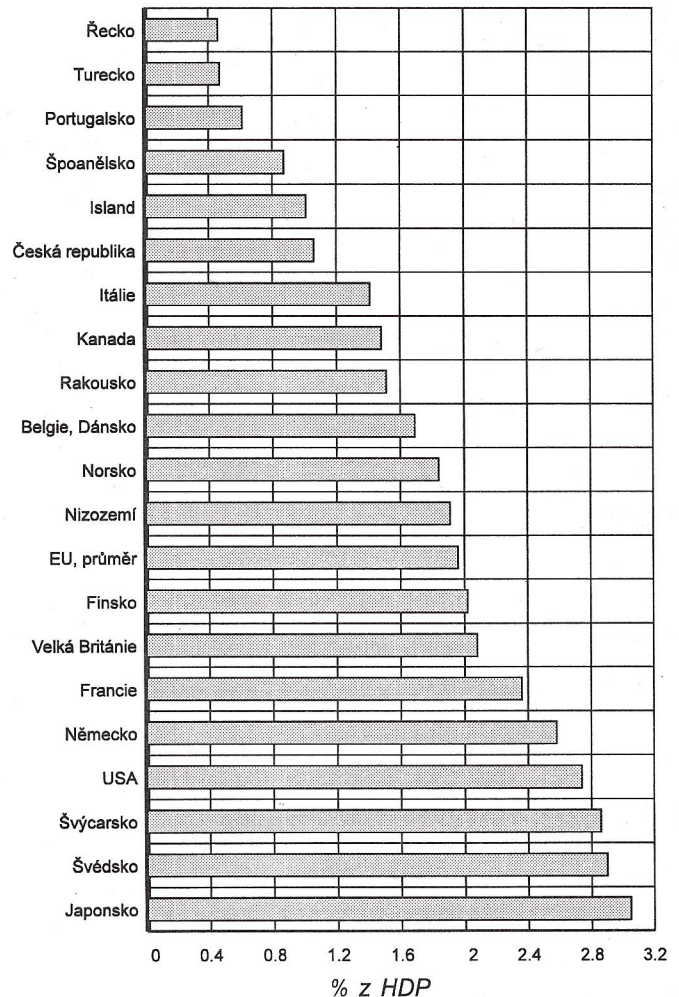
Z řady jednání Rady vysokých škol s Radou vlády ČR pro výzkum a vývoj vyplynulo, že vláda ČR si je vědoma nutnosti podpory vědy a proto vytváří ve spolupráci s MŠMT ČR další kroky k posílení vědecké základny na vysokých školách. V této souvislosti byl navržen program "Posílení výzkumu na vysokých školách," který by měl být realizován v letech 1996-2000 a dotován částkou kolem 250 mil. Kč pro první rok. Cílem tohoto programu je vytvoření vědeckých týmů převážně z mladých vědeckých pracovníků s konkrétním vědeckým programem, které by se staly jádrem vědeckých pracovišť na vysokých školách. Rada vlády vychází z přesvědčení, že je nutno posílit, případně obnovit tradici vědecké práce na vysokých školách soustředěním kolem význačných vědeckých osobností, které vytvářejí vědeckou školu.

Uvedený program je pojímán jako iniciační a po jeho předložení bude vyhodnocen. V případě kladného hodnocení bude program začleněn do organizační struktury školy a po schválení vědeckou radou bude realizován. Finanční podpora programu bude zahrnovat jak mzdové, tak i provozní prostředky. V prvním a druhém roce řešení budou k dispozici i investiční prostředky na materiální vybavení vědeckého týmu.

Souhrnnou charakteristiku výzkumu v zemích OECD a v ČR je možno vyčíslit z připojeného grafu, který ukazuje na podíl výdajů na výzkum a vývoj na hrubém domácím produktu

(HDP). (Jedná se však o celkové výdaje na výzkum, nikoli jen ze státní pokladny, je zde zahrnut i rezortní výzkum).

Celkové výdaje na výzkum v % z HDP

Z materiálů OECD (Main Science and Technology Indicators /1993/) je patrné, že v zemích EU tvoří vládou podporovaný výzkum jen 40,8%, zatímco téměř 60% nákladů na výzkum je dotováno z mimostátních zdrojů. Tímto směrem by se měl v budoucnu ubírat i výzkum v celé naší České republice a na univerzitních pracovištích především.

Co říci závěrem? Snad jen to, že budoucí etapa transformace vědecko-výzkumné činnosti bude velice náročná, protože se v ní český výzkum musí dostat na úroveň žádoucích potřeb domácího inovačního procesu a tedy i výkonnosti a k tomuto cíli by nám mohl přispět i nově připravovaný projekt na léta 1996-2000, na který se musíme na všech třech fakultách bezpodmínečně připravit.

Prof. Ing. Jaroslav Churáček, DrSc.
prorektor

K otázkám rozvoje Univerzity Pardubice

1. Úvodem

Tvorba koncepce vlastního rozvoje Univerzity tak, aby byla uvážlivě naplánována budoucnost, je v současné době, kdy český stát je ještě ve stadiu tvorby koncepce rozvoje v oblasti vědy a vzdělávání, v podstatě proces, na který existují různé pohledy. Nicméně by však asi bylo zásadní chybou spoutat rozvojové cíle s přesvědčením, že budeme plánovat jen v takových

horizontech, které nám na př. umožňuje současná ekonomická situace v oblasti školství. Vnímat tento v podstatě neutěšený stav zajisté znamená nezbytnost rozumné orientace při řešení současných a blízkých provozních problémů (krátkodobých) cílů. Dlouhodobé rozvojové cíle je však nutno definovat invariantně k okamžitým problémům, neboť v opačném případě rozvoj popíráme a můžeme sklouznout na cestu jednostranného spoléhání na výhody toho, co je dobře zavedeno a co nese nejmenší rizika při rozhodování o budoucnosti.

V diskuzích o rozvojových perspektivách bývá nezdědky vyslovována obava z nesouhlasu nadřízených orgánů. Vzájemné vztahy mezi školou a ministerstvem (MŠMT ČR) se však musí odehrávat mezi nezávislými a rovnocennými partnery a musí získat charakter dlouhodobých ujednání, aby šlo vytvořit autonomní koncepci vlastního rozvoje a koncepci účelového hospodaření s finančními prostředky. Nebude-li tomu tak, je jakýkoliv rozvoj ztížen a mohou vznikat zbytečné polemiky a nedorozumění.

Lze se domnívat, že takovéto problémy jsou na naší univerzitě postupně řešeny. Velmi výstižně to vyjadřuje děkan Fakulty chemicko-technologické Prof. Ing. Jaromír Šňupárek, DrSc., který ve výroční zprávě za rok 1994 zdůrazňuje, že postupné nahrazování starých vazeb a zvyklostí (vzniklých za existence původní jednofakultní školy) vztahy novými v podmínkách existence tří fakult, bylo dosaženo proporcí, umožňujících regulérní chod a rozvoj školy vícefakultní. Vnitřní nezbytné podmínky dalšího rozvoje jsou tedy na naší univerzitě v principu nastoleny.

2. Blíže rozvojové cíle

Jako základní ukazatel rozvoje je počet studentů na univerzitě. Předpokládá se, že limitní počet studentů by neměl překročit číslo 3500, přičemž kolem 80% tohoto počtu bude na Univerzitě Pardubice studovat již v tomto akademickém roce. I přes návrhy MŠMT ČR o výhledové redukci ubytování studentů na kolejích (tržní přístup) plánuje vedení univerzity zajistit v nejbližších letech co největší kapacitu lůžek. V současné době může být na kolejích ubytováno až 70% studentů včetně doktorandů. Pro operativní řízení školy je rozvíjena analýza současného stavu, k čemuž jsou shromažďována potřebná data (počty objektů

ve vlastnictví a pronájem, náklady na jejich provoz, počty pracovníků atd.). Současně je usilováno o rozvinutější propagaci univerzity vůči okolí pro vytvoření obrazu školy pro veřejnost s akcentováním významu její existence a jejího rozvoje z hlediska města Pardubice a regionu.

Veškeré rozvojové problémy jsou přímo spjaty s ekonomickým zabezpečením univerzity. Jelikož financování školy, jakožto příspěvkové organizace metodou normativního příspěvku na studenta má své problémy, je věnována zvýšená pozornost na získání finančních prostředků dalšími aktivitami (výzkumná činnost, smluvní odborná činnost, granty, sponzorování).

Základním cílem současného rozvoje je postupně odstranit rozptýlení objektů školy v různých částech města realizací uceleného architektonického komplexu v městské části Polabině. Tato rozvojová varianta má svou logiku v tom, že v této části Pardubic jsou již situovány dvě fakulty (Fakulta ekonomicko-správní, Dopravní fakulta Jana Pernera), budovy kolejí se sportovním areálem, menza a daná lokalita je svým krajinným charakterem mimořádně vhodná pro realizaci komplexního univerzitního kampusu moderního stylu.

Současné umístění Dopravní fakulty Jana Pernera spolu s Fakultou ekonomicko-správní v budově 901 na Stavařově nutno považovat za provizorium, které je postupně odstraňováno částečnou dislokací Dopravní fakulty Jana Pernera do Kongresové haly a bloku D. Výšková budova 901 by měla sloužit jen pro Fakultu ekonomicko-správní a Ústav jazyků a humanitních studií a je úkolem vedení univerzity, aby tato budova byla co nejdříve převedena do rezortu školství. Další úvahy, zda se tato budova vrátí ke svému původnímu určení, t.j. ubytování, nezbytně souvisejí s úspěšností realizace výhledových investičních akcí, směřujících ke končné podobě univerzitního areálu v Polabinách (viz bod 3).

Realizace uceleného komplexu v Polabinách si především vyžaduje získání stavebního učiliště, které je situováno v jeho jádru. Vedení univerzity si uvědomuje složitost i delikátnost tohoto problému, a proto ve spolupráci s kompetentními orgány města Pardubice je hledána nejvhodnější cesta pro řešení, bez újmy rozvoje středního školství v Pardubicích, ale se snahou, aby Pardubice vešly do povědomí jako město univerzitní.

Realizace budoucího univerzitního komplexu v Polabinách je již naplňována zahájením první etapy výstavby univerzitní knihovny. Tomuto problému je věnována zvýšená pozornost zejména s ohledem na komplikovanou finanční situaci pro investiční akce v rezortu MŠMT ČR. Zahájení první etapy výstavby knihovny bylo schváleno po rozsáhlém jednání mezi vedením školy a Akademickým senátem Univerzity podpisem "Dodatku stavebního záměru," který je podkladem pro přidělení účelové dotace MŠMT ČR. Na základě doporučení Akademického senátu vstoupilo vedení univerzity do systematického jednání s magistrátem města Pardubice ve věci optimálního řešení financování stavby v

první i druhé etapě výstavby, přičemž ve druhé etapě je plánovaná stavba víceúčelové auly, která má také sloužit veřejnosti města Pardubic.

Vzhledem k tomu, že MŠMT ČR ve věci financování investičních akcí nevystupuje díky návrhům na změny ve financování jako zcela spolehlivý partner (tendence řešit odpisové problémy na úkor schválených účelových investic, dodatečné návrhy řešit zčásti investiční akce sponzorováním) bude vedení univerzity otázkám financování a s tím i postupům při realizaci stavby věnovat systematickou pozornost.

Velký význam pro současný rozvoj školy má budování Společné laboratoře v areálu Doubravic se zaměřením na identifikaci škodlivých vlivů antropogenní činnosti na životní prostředí. V tomto projektu budou finanční prostředky získané z grantu především využity k materiálnímu vybavení laboratoře.

Ve Štrossově ulici v areálu veterinární kliniky jsou iniciativně budována pracoviště pro nově zavedené obory Klinická biologie a biochemie. Laboratoře Dopravní fakulty Jana Pernera jsou v současné době rozvíjeny na dislokovaném pracovišti v České Třebové. Pro další rozvoj, zejména oboru dopravní infrastruktura, je nezbytné získat prostory v Pardubicích.

Současné problémy provozu Univerzity Pardubice jsou velmi komplikovány obtížným řešením majetko-právních vztahů, na př. pozemky technologického pavilonu v Doubravicích.

3. Dlouhodobé cíle rozvoje

V podstatě se jedná o dva zásadní problémy:

- dokončení investičních záměrů v areálu Polabiny výstavbou nových objektů

- rozvíjení Univerzity Pardubice vznikem dalších fakult.

Stavba nových objektů univerzity, zejména objektů pro Fakultu chemicko-technologickou, bude představovat řádově náročnější investice ve srovnání s výstavbou univerzitní knihovny. S ohledem na stav a vývoj transformace našeho hospodářství nelze očekávat dohlednou realizaci. Je však skutečností, že zejména současné prostory Fakulty chemicko-technologické se stávají stále problematičtějšími z hlediska modernizace, t.j. hlavně z hlediska ekologických nároků a z hlediska údržby. Již dnes v řadě případů musí pracovníci fakulty čelit havarijním stavům a vedoucím pracovníkům přibývají starosti při budování pracovišť nových oborů. Nutno ocenit management fakulty, že i s perspektivou dlouholetého setrvávání ve stávajících objektech si hodlá udržet svůj tradičně vysoký trend vědecko-pedagogické práce.

Rozvoj nových oborů (na př. oborů biologických) a existence kateder fyziky a matematiky, jejichž bezproblémové začlenění na FES má pouze (zejména u katedry fyziky)

pragmatický smysl s dočasnou únosností, vede nezbytně k úvaze o vzniku další fakulty.

Lze doufat, že se v naší akademické obci nenajde mnoho odpůrců názoru, že obecně vznik nové fakulty, která se stěží může jmenovat jinak než přírodovědecká, by představoval významný vývojový krok, umožňující v konečné fázi rozšířit nabídku studijních oborů a integrovat teoretickou bázi technologických studií na Univerzitě Pardubice.

Předložíme-li ideu vzniku nové fakulty, lze vycházet z následujících skutečností:

Fakulta by mohla být zkomponována z toho, co již na univerzitě existuje a co je bezesporu schopno dalšího rozvoje, který by při dlouhodobém začlenění na stávajících fakultách mohl stagnovat. Z toho vyplývá, že zřízení nové fakulty přírodovědného charakteru, jejíž základ by byl vytvořen z již akreditovaných teoretických oborů FCHT, spolu s katedrou fyziky a matematiky a věcně silně podepřen na př. obory, přednášenými na DF JP, které jsou budovány na fyzikálně-matematických základech, by bylo záležitostí vnitřní reorganizace univerzity. Jinak řečeno, šlo by v podstatě o racionalizační proces ve smyslu soustředění teoretických a zároveň obslužných kateder.

Při diskusích se vyskytují i názory zřídit přechodně nad-fakultní útvar, do kterého by příslušné katedry či obory v jistém časovém sledu přecházely. Toto řešení však může představovat institucionální provizorium, které v okamžiku schválení nového vysokoškolského zákona může být postaveno do kritické situace. Pokud se jedná o argument, že touto cestou by se získávaly zkušenosti pro příští provoz nové fakulty, lze namítnout, že rozhodujícím faktorem musí být zájem příslušných kateder a pracovišť rozvíjet se v prostředí přírodovědecké fakulty.

Je-li k tomu ještě nezbytná relativně dlouhodobá příprava (diferencovaně pro jednotlivé obory), pak nejsou důvody k tomu (alespoň lze doufat), že při stávajícím začlenění by tento proces nemohl cílevědomě probíhat.

Naznačená cesta možného vzniku přírodovědecké fakulty však nechává v jistém provizoriu Ústav jazyků a humanitních studií (ÚJHS). Jeho začlenění k fakultě přírodovědecké se jeví problematickým, jelikož by zřejmě předpokládalo jeho přeměnu na pedagogický ústav, vyvolávající nežádoucí střet zájmů na příbuzných školách v blízkém okolí. Logika věcí tedy vede k závěru, že problém ÚJHS výhledově vede (nechtě prominou zastánci neextenzivního vývoje) k vzniku další humanitně orientované fakulty.

Navržená vize vývoje naší univerzity směrem k vícefakultnímu útvaru bezesporu vede k tomu, aby Univerzita Pardubice si svůj standard udržela při zvyšující se konkurenci v naší republice i v měřítku evropském. Snáze pak bude moci reagovat na výkyvy poptávky po vysokoškolském studiu, které v tržním světě budou vždy existovat.

Prof. Ing. Rudolf Kaloč, CSc.
prorektor

Nový školní rok na DF JP

V pondělí 25. září t.r. začíná třetí akademický rok na Dopravní fakultě Jana Pernera naší univerzity. Adoptivní dítě, jedněmi hýčkané, druhými trpěné, již rázně vykročilo. Výuku zahájí čtyři studijní obory:

Dopravní management, marketing a logistika (DMML)
Technologie a řízení dopravy (TRD)
Dopravní prostředky (DP)
Dopravní infrastruktura (DI).

Akreditací obnovenou 14. 6. 1995 fakulta nejen obhájila dosavadní inženýrské studium, ale získala i právo výuky doktorandském PGS a to ve dvou oborech:

Technologie a management dopravy a telekomunikací (TMDT)

Dopravní prostředky a infrastruktura (DPI).

Po konkurzu bylo přijato a v novém školním roce nastoupí do PGS celkem 6 interních doktorandů (3 na obor TMDT a 3 na obor DPI) a 16 externích doktorandů (7 na obor TMDT a 9 na obor DPI).

Každým rokem je s neskrývaným zájmem sledován (a to nejen pracovníky fakulty) růst počtu přihlášek na přijímací zkoušky do dalšího I. ročníku. Letos se jich sešlo 666 - číslo téměř magické - a to 542 na denní a 124 na dálkové studium. Na samotné přijímací zkoušky, které se skládají z písemné zkoušky z matematiky a fyziky se dostavilo 462 uchazečů (372 na denní, 90 na DS), t.j. téměř 70 %, 131 bylo přijato bez přijímacích zkoušek. Vyrozumění o přijetí obdrželo celkem 246 uchazečů o denní a 69 o dálkové studium. Jsme zvědaví, kolik se jich skutečně dostaví k zápisu, neboť hlavně u denního studia je to při současných pravidlech vždy problematické. Záměrem fakulty je naplnění 9 studijních skupin po 22 posluchačích, t.j. asi 200 prváků.

Ve školním roce 1995/96 tak bude mít DF JP 685 posluchačů denního studia a 200 dálkového studia.

Na DF JP působí 6 kateder s 36 pedagogy na plný úvazek a téměř tolik na částečný úvazek. Trvalá snaha vedení fakulty o zvýšení podílu pedagogů s plnou angažovaností na fakultě, zvláště z řad mladých odborníků naráží na notoricky známý fenomén: peníze, peníze, peníze. Ale to je již o jiném.

Do akademického roku 1995/96 vstupuje fakulta se čtyřmi novými učebnami, z nichž jedna je pro 140 studentů, tři jsou seminární a jedna s počítačovým vybavením. I při plném časovém využití všech učeben, zejména počítačových bude vztah mezi potřebou a skutečným počtem učeben poněkud napjatý. Záměrem je i nadále získat prostory přilehlé Integrované střední školy - stavební učiliště.

Nedořešenou záležitostí i nadále zůstává majetkový převod části objektů Stavební obnovy železnic pro potřeby vybudování laboratorní základny oboru Dopravní infrastruktura. Důvodem jsou administrativní průtahy vyvolané ministerstvem školství.

Univerzitní areál na Stavařově

Letošní rok je spojen s významnými výročími v železniční dopravě. V těchto dnech uplynulo 150 let od zahájení provozu na trati Olomouc - Pardubice - Praha a 150 let od úmrtí stavitele této trati Jana Pernera, jehož jméno Dopravní fakulta nese. K této příležitosti fakulta hned na počátku nového akademického roku pořádá ve dnech 19. - 20. září pod záštitou ministra dopravy ČR a rektora naší univerzity svoji 1. vědeckou konferenci o dopravě s mezinárodní účastí. Mottem konference je "Nová kvalita dopravy". Na konferenci se zúčastní mj. předseda dopravní

komise Evropské unie Dr. Ottokar Hahn, ředitel technického odboru Mezinárodní unie železniční v Paříži Ing. Ivo Malina, profesori z Německa, Polska, Slovenska, Srbska, ale také z USA. Kromě plenárního zasedání budou účastníci konference pracovat v šesti sekcích a dvou podsekcích. Konference se zúčastní 250 odborníků ze všech druhů dopravy. Na jednání konference budou uděleny medaile Dopravní fakulty Jana Pernera. Součástí konference je společenský večer a další kulturní akce.

Z další významné činnosti fakulty se v brzké době předpokládá zapojení fakulty do zpracování transformačního projektu Českých drah.

Vědeckovýzkumná činnost na fakultě byla zahájena na fakultě již v prvním roce její existence. O aktivitě pedagogů fakulty svědčí mimo jiné také skutečnost, že v novém školním roce pokračují 4 granty, a to:

grant č. 101/94/1389,

Výzkum bezpečnosti kolejových vozidel,
garant Prof. Čáp

grant č. 103/94/1391,

Výpočtové modely pro určování spolehlivosti dopravních cest, garant Prof. Šertler

grant č. 103/94/1390,

Teorie dopravních procesů, garant Ing. Peltrám

grant č. 103/94/1394,

Teoretické základy technologie a řízení kombinované dopravy, garant Doc. Mojžíš.

Kromě uvedených grantů byly pro rok 1995 GA ČR navrženy ještě další grantové náměty:

- Teoretické problémy pro rozvoj kvality a řízení v logistických systémech, navrhovatel Doc. Mojžíš,
- Simulační metody v dopravě, navrhovatel Ing. Šotek,
- Teoretické problémy koordinace doprav v nehomogenním dopravním systému, navrhovatel Ing. Pivoňka,
- COPERNICUS - Výzkum metod zajištění kvality pro privatizované podniky údržby a oprav kolejových vozidel, navrhovatelé: Prof. Kretek (RVTH Aachen), Prof. Lánský a Doc. Adámek (DF).
- Vliv trhu na uplatnění kombinovaných přeprav pro zasilatelskou činnost, navrhovatel Ing. Kořínková.
- Metody zvyšování spolehlivosti dopravní obsluhy území, navrhovatel Prof. Lánský.

GA ČR přijala pouze dva granty, a to:

- grant č. 103/95/0311,

Vliv trhu na uplatnění kombinovaných přeprav pro zasilatelskou činnost, garant Ing. Kořínková

- grant č. 103/95/1374,

Metody zvyšování spolehlivosti dopravní obsluhy území, garant Prof. Lánský.

Na rok 1996 byly zpracovány nové náměty výzkumných projektů. Jedná se o následující návrhy, zasláné GA ČR:

- Simulační model dopravního uzlu, navrhovatel Ing. Šotek
- Finanční vztahy v sektoru dopravy, navrhovatelka Ing. Kořínková
- Snižování negativních vlivů dopravy na životní prostředí, navrhovatelka Doc. Machalíková
- Možnosti snižování energetické náročnosti mobilních pracovních strojů, navrhovatel Doc. Koreis
- Nová kvalita v dopravě, navrhovatel Doc. Mojžíš.

Fondu rozvoje VŠ pro rok 1995 bylo zasláno 7 projektů. Rozhodnutí jsme zatím neobdrželi.

Návrhy rozvojových úloh pro rok 1996 se zabývali:

Prof. Čáp - Dynamická měřicí ústředna - laboratoř

Doc. Mojžíš - Inovace dopravní laboratoře

Prof. Lánský - Inovace studijních programů pro obory dopravní techniky a technologie

Doc. Čapek (spoluřešitel Ing. Šotek)

- Dobudování počítačové sítě UP s výhledem na zřízení superpočítačového centra

Prof. Šertler - Technické zajištění nového studijního oboru "Dopravní infrastruktura"

Tyto projekty vycházejí z potřeb fakulty a jejich přijetí by v mnohém ulehčilo a pomohlo řešit některé problémy, které fakulta má po stránce technického vybavení jednotlivých pracovišť.

Pracovníci fakulty se usilují také o zapojení do projektů INSTRUMENT, INFRA, TEMPUS (ve spolupráci se Západočeskou univerzitou v Plzni, TU Brno a ČVUT).

Doufáme, že se nám podaří získat nové výzkumné projekty a tím i další finanční prostředky, potřebné pro další rozvoj fakulty.

Přejeme si, aby Dopravní fakulta Jana Pernera prožila další užitečný tvořivý rok.

Totéž přejeme upřímně oběma našim sesterským fakultám, Chemicko-technologické a Ekonomicko-správní a též Ústavu jazyků a humanitních studií

Zpracovali: Doc. Jaroslav Janda, CSc.

Doc. Vlastislav Mojžíš, CSc.

Mgr. Tatiana Volková

Fakulta ekonomicko-správní

1. Historie fakulty a její úkoly

Fakulta ekonomicko-správní vznikla při Vysoké škole chemicko-technologické v Pardubicích v roce 1991. Hlavním podnětem ke zrodu fakulty byl nedostatek pracovníků ve správních úřadech s potřebným vzděláním v ekonomických a právních disciplínách. Zrod této fakulty byl prvním impulsem k pozdějšímu přejmenování vysoké školy na Univerzitu Pardubice. Její původní název byl Fakulta územní správy. Ke změně názvu došlo v průběhu akreditačního řízení, v souvislosti s úpravou koncepce studia. Do 1. ročníku pro školní rok 1991/92 bylo tehdy přijato 53 studentů. Akreditační řízení pro bakalářské studium bylo ukončeno v roce 1993 a fakulta tím získala oprávnění udělovat bakalářský titul v oboru ekonomicko-správním (č. oboru 62-27-7). Dalším významným rokem v nedlouhé historii Fakulty ekonomicko-správní je rok letošní, kdy bylo úspěšně ukončeno akreditační řízení vedoucí k rozšíření studia z bakalářského na magisterské, opět v oboru ekonomicko-správním (č. oboru 62-27-8). I když se jedná o jednooborové studium, studenti mohou být profilováni pomocí alternativních předmětů, které jsou zaměřeny na veřejnou správu, ekonomii a informatiku. V nastávajícím školním roce 1995/96 je poprvé otevřen čtvrtý ročník a tak studenti, kteří zahájili studium ve školním roce 1992/93 mohli požádat o přijetí k magisterskému studiu. Možnost dokončit studium po absolvování bakalářského stupně byla dána i těm studentům, kteří ukončili bakalářské studium v roce 1994 a nepokračovali na jiné vysoké škole ve studiu a studentům z jiných vysokých škol.

Kromě řádného (denního studia) je organizováno též studium distanční a rovněž jsou pořádány kurzy pro doplnění znalostí - např. ve výpočetní technice. Fakulta též organizuje doplňkové pedagogické studium sloužící k rozšíření kvalifikace pro absolventy vysokých škol nepedagogického zaměření.

V rámci fakulty je akreditováno tříleté jednooborové studium učitelství cizích jazyků pro bakalářské studium a pro distanční studium je tento obor rozšířen o magisterský stupeň. Výuku plně organizačně zajišťuje Ústav jazyků a humanitních studií.

Fakulta navázala pracovní kontakty s fakultami obdobného zaměření v celé České republice. S nimi jsou konzultovány pedagogické otázky, zejména problematika studijních plánů, zajištění studijními materiály a další otázky. Významným přínosem pro práci naší fakulty je účast zástupců fakult s příbuzným zaměřením ve vědecké radě fakulty i vědecké radě univerzity a naopak, náš podíl na práci vědeckých rad sesterských fakult.

Nedílnou součástí práce učitelů fakulty je vědecko-výzkumná a odborná činnost. Její rozsah je značný zejména s přihlédnutím k tomu, že řada útvarů fakulty zápasí s nedostatkem učitelů. Nároky kladené na pedagogické pracovníky jsou velké, uvážíme-li, že řada předmětů je přednášena poprvé a je nutno k nim vytvářet studijní materiály. Nemalé

úsilí bylo vynaloženo i při časově náročném zpracovávání akreditačních materiálů. Dosažené výsledky ve vědecko-výzkumné práci svědčí proto o snaze většiny učitelů přispět svoji činností k prezentaci fakulty před veřejností. Oblasti této práce jsou uvedeny u jednotlivých kateder v následující kapitole. Podrobnosti týkající se publikací a referátů na konferencích zde neuvádíme, protože jsou obsaženy ve zvláštním sborníku.

Rozvoj fakulty je podmíněn ekonomickými možnostmi. S růstem počtu studentů je zvyšován počet učitelů, i když rozpočtová pravidla brání rychlejší stabilizaci kateder. K vybudování technického zázemí přispívají kromě prostředků přidělených ministerstvem i prostředky z grantových agentur, ať již vnitrostátních (Fond rozvoje vysokých škol), či mezinárodních (Tempus a d.). Nemalé prostředky k rozvoji získala též fakulta svými ekonomickými aktivitami.

2. Struktura fakulty

Fakultu ekonomicko-správní tvoří tyto katedry:

- Katedra veřejné správy
- Katedra ekonomiky a managementu
- Katedra informačních systémů
- Katedra matematiky

Z organizačních důvodů jsou dosud k fakultě přičleněny katedra fyziky a katedra tělesné výchovy. Zařazení těchto útvarů bude předmětem dalšího jednání. V souvislosti s akreditací magisterského studia je připravována reorganizace kateder, mající m.j. za cíl zúžení rozsahu činností některých útvarů a lepší koordinaci práce.

Dále je stručně uvedena pedagogická a vědecká charakteristika kateder a jejich složení. Vzhledem k tomu, že jde v některých případech o útvary nové a u jiných se do značné míry změnila náplň jejich činnosti, věříme, že tyto informace poslouží k lepšímu vzájemnému poznání uvnitř Univerzity a budou cenné i pro širší veřejnost.

Katedra veřejné správy

Katedra veřejné správy zajišťuje výuku rozsáhlého souboru předmětů z oblasti obecné ekonomie, práva a společenských věd. Stěžejními předměty z první skupiny jsou Mikroekonomie a Makroekonomie, ale patří sem i Hospodářská politika, Veřejné finance a další disciplíny, z nichž některé jsou zařazeny do kategorie alternativních či volitelných předmětů. Právní disciplíny provázejí studenty celým studiem. Vzhledem k jejich významu pro správní úředníky i pracovníky ekonomické sféry jde většinou o předměty povinné pro všechny absolventy. Těžiště výuky práva leží v bakalářském stupni. Již v prvním ročníku se studenti setkávají s předmětem Základy práva, dále absolvují Občanské právo, Finanční právo, Obchodní právo, Pracovní právo, Správní právo, Trestní právo a jako alternativní předmět též Ústavní právo. K povinným předmětům patří i disciplína Systémy veřejné správy, jejíž absolvování ulehčí budoucím správním úředníkům mezinárodní kontakty. Z oblasti spo-

lečenských věd zajišťuje katedra výuku předmětů jako Psychologie, Sociologie, Filozofie, Politologie a d.

Je zřejmé, že k zajištění tak rozsáhlého souboru předmětů je nezbytné využití kromě interních učitelů i externích pracovníků. Z ekonomického hlediska je to jediná možnost jak zajistit žádoucí skladbu předmětů.

Integrovaným prvkem pro zaměření vědecké práce katedry je orientace na úkoly státní správy a samosprávy, včetně problematiky tvorby a ochrany krajiny. Pozornost je věnována sociologii měst a venkova i psychologickým vztahům veřejné správy a občana. Řešeny jsou úkoly spadající do veřejné ekonomiky, racionalizace práce na odborech magistrátů a ostatních úřadů veřejné správy, zejména s ohledem na optimalizaci počtu pracovníků. Katedra spolupracuje se správními orgány v Pardubicích a Hradci Králové, ale i se správními orgány v menších centrech jako např. Svitavy, Tábor a Přelouč. Pro Okresní úřad Svitavy byla vypracována odborná studie mající za cíl zmapování situace v okrese s ohledem na požadované zvýšení ekonomické aktivity. Úspěšně se rozvíjí mezinárodní kontakty, z nichž nejvýznamnější je spolupráce s vysokými správními školami v SRN. V koordinaci s nimi bude v říjnu uspořádán seminář, věnovaný problematice veřejné správy. I když katedra existuje teprve čtyři roky, může se pochlubit zorganizováním dvou konferencí věnovaných systémovému inženýrství, uspořádáním semináře o řízení velkých měst, podílem na kurzu pro zvyšování odborných znalostí pro pracovníky veřejné správy, zřízením a vedením psychologické poradny pro pracovníky a studenty Univerzity Pardubice a řadou dalších aktivit.

V současné době působí na Katedře veřejné správy v trvalém úvazku 17 učitelů. Z toho jsou 3 profesori a 3 docenti. S řadou dalších učitelů a odborníků z praxe jsou uzavírány smlouvy na přednesení konkrétních partií z oborů jejich činnosti.

Katedra ekonomiky a managementu

Katedra ekonomiky a managementu (dříve katedra podnikové ekonomiky a managementu) je další profilující katedrou fakulty. Na rozdíl od nově ustavené katedry veřejné správy je za tímto útvarem již více než 30 let pedagogické a odborné činnosti. Katedra působí jak na Fakultě ekonomicko-správní, tak i na Fakultě chemicko-technologické, kde zajišťuje studijní obor 62 - 55 - 9 "Řízení a ekonomika podniku". V rámci Fakulty ekonomicko-správní přednáší od 2. ročníku pracovníci katedry řadu speciálních ekonomických disciplín. Z povinných předmětů se jedná především o Management a ekonomika podniku, Ekonomická statistika, Účetnictví, Základy marketingu, Finanční řízení a Personální management. Kromě toho vyučuje další ekonomické disciplíny, zařazené do kategorie alternativních předmětů - např. Marketingové řízení, Řízení výroby a Finanční trh.

Řada z uvedených předmětů bude v rámci fakulty přednášena ve 4. a 5. ročníku. Jejich zařazení bude znamenat nárůst pedagogického výkonu katedry a tím i požadavek na zvýšení počtu učitelů.

Vědecko-výzkumná činnost katedry se zaměřuje především do následujících oblastí:

- marketingové řízení a průzkum trhu
- finanční řízení, zejména finanční analýzy a plánování
- personální management
- ekologický management a ekonomika životního prostředí

Šíře vědecko-výzkumné problematiky odpovídá velkému počtu předmětů, jejichž výuku katedra zajišťuje. Učitelé katedry jsou zapojeni do fakultních, mezifakultních i širších odborných týmů. Katedra se významně podílí i na úkolech katedry veřejné správy. Má řadu kontaktů s institucemi finanční i podnikové sféry. Mezinárodní spolupráce je rozvíjena s institucemi v Polsku, SRN a Velké Británii. Za nejvýznamnější odbornou aktivitu z posledního období lze považovat uspořádání konference s mezinárodní účastí "Management podniků v období přechodu k tržní ekonomice".

V současné době působí na katedře trvale 14 učitelů. Z tohoto počtu jsou 2 docenti a 12 odborných asistentů. Na dlouhodobé stáži v Anglii je 1 učitel. Na plnění pedagogických úkolů se dále podílí řada externích spolupracovníků.

Katedra informačních systémů

Katedra informačních systémů je druhou katedrou, která byla ustavena při vzniku fakulty. Její existence v rámci fakulty je nezbytná vzhledem k významu informační techniky pro pracovníky institucí veřejné správy všech stupňů. Katedra spravuje učebny vybavené výpočetní technikou a audiovizuální učebnu, které slouží pro výuku vlastní i pro další katedry a studenty. V současné době má katedra vybudovány 3 počítačové učebny pro všeobecné využití, s prostorově racionálním hnízdovým uspořádáním počítačů a kontrolou vstupu magnetickými štítky. Počítače jsou připojeny na centrální počítačovou síť školy. Ve spolupráci se Svazem účetních byla dokončena autonomní učebna počítačů Compaq. K výuce počítačové grafiky a geografických informačních systémů je k dispozici učebna GIS s pracovní stanicí INTERGRAF a počítačem HP. Výuka informačních systémů veřejné správy probíhá na pracovišti ICL s 5 pracovními stanicemi. Dále bylo vybudováno pracoviště pro tvorbu multimediálních programů a multimediální učebna, vybavená 5 jednotkami PC - Pentium, určená pro práci se zvukem a grafikou. Audiovizuální učebna zřízená z prostředků získaných v rámci grantu Fondu rozvoje vysokých škol, je určena především pro cvičení případových studií managementu, ale umožňuje i další využití, např. sledování dějů mikroskopem a jejich předvedení skupině studentů.

V rámci bakalářského studia musí studenti absolvovat povinně řadu disciplín, které je seznámí se základy práce s počítači, s textovými a grafickými editory, tabulkovými procesory, databázovými systémy a počítačovými sítěmi. Kromě toho se mohou v rámci alternativních disciplín seznámit např. se základy programování. Ve 4. ročníku jsou pro všechny studenty povinné disciplíny Aplikovaná informatika a Modelování sociálních a ekonomických procesů. Kromě toho k profilaci absolventa slouží řada alternativních disciplín. Katedra se rovněž podílí na výchově pracovníků institucí veřejné správy v regionu.

Vědecká a odborná práce katedry se soustřeďuje hlavně do následujících oblastí:

- práce s rozsáhlými databázovými systémy
- geografické informační systémy pro zobrazování územních celků
- systém ochrany a zpracování dat a signálů z objektů a jejich verifikace
- modelování a simulace složitých dynamických systémů
- informační sítě

Katedra navázala řadu odborných kontaktů na vnitrostátní i mezinárodní úrovni. Za nejvýznamnější aktivitu lze považovat zapojení do mezinárodního projektu "Multimedia Systems for Higher Education". Kromě toho se podílí na řešení mezinárodních projektů "Geographical Information Systems Project" a "Technologies for High - Quality Recycling of Cars".

Na katedře v současné době pracuje na trvalý úvazek 10 učitelů, z tohoto počtu je 1 profesor a 3 docenti. Vzhledem ke značnému rozsahu výuky musí katedra spolupracovat s externími učiteli (1 profesor a 1 docent a další pracovníci), ale v nejbližší době bude posílen kolektiv interních učitelů.

Katedra matematiky

Katedra matematiky má v souboru kateder specifické postavení - zajišťuje výuku matematiky na všech fakultách Univerzity Pardubice. K rozsáhlým pedagogickým povinnostem, které z toho vyplývají, přistupuje i podíl na přijímacích zkouškách na jednotlivých fakultách. V letošním přijímacím řízení těmito zkouškami prošlo více než 3 tis. uchazečů o studium. V rámci Ekonomicko-správní fakulty leží těžiště působení katedry v bakalářském stupni. Zde katedra zajišťuje výuku povinných předmětů Matematika I, Matematika II a Pravděpodobnost a statistika. Kromě toho nabízí alternativní předmět Finanční matematika. Další alternativní předměty jsou zařazeny do magisterského studia a slouží k posílení teoretického základu pro ekonomické disciplíny a pro předměty zajišťované katedrou informačních systémů.

Vědecko-výzkumná práce katedry je zaměřena na matematické modelování procesů v chemii, chemické technologii, dopravě a na optimalizaci procesů. Z tohoto stručného výčtu je patrné, že katedra úzce spolupracuje s řadou útvarů Univerzity i s dalšími institucemi u nás i v zahraničí. Vzhledem k rozsáhlému nárůstu pedagogické činnosti dochází průběžně ke zvyšování počtu pracovníků katedry avšak situace není ještě uspokojivá. V současné době působí na trvalý úvazek na katedře 2 profesori, 2 docenti a 8 odborných asistentů. Významnou pomoc při plnění pedagogických úkolů poskytují katedře externí pracovníci.

Katedra fyziky

Katedra fyziky patří ke katedrám se čtyřicetiletou historií. Rozhodnutím vedení školy byla z organizačních důvodů přičleněna k Fakultě ekonomicko-správní v r. 1991. Hlavním cílem tohoto opatření bylo pomoci při vytváření nové fakulty zapojením učitelů katedry do organizační práce na rozvíjející se fakultě. Přesunem katedry do budovy na Stavařově byly též řešeny některé prostorové problémy kateder, patřících dnes k Fakultě chemicko-technologické.

Vzhledem k tomu, že důvody pro toto zařazení již pomíjely, je třeba v blízké budoucnosti změnit postavení katedry v rámci Univerzity. Nutnost změny vyplývá především z toho, že se katedra - na rozdíl od let 1991 až 1993 - na výuce na Fakultě ekonomicko-správní nepodílí. Pedagogická práce katedry je z větší části spojena s Fakultou chemicko-technologickou. Asi 20% své kapacity se katedra podílí na výuce na Dopravní fakultě Jana Pernera.

Vědecko-výzkumná činnost katedry je zaměřena především na fyziku pevných látek. Dalšími obory zájmu pracovníků katedry jsou kapalné krystaly a mikrovlnná technika. V letošním roce uspořádala katedra ve spolupráci s dalšími institucemi mezinárodní vědeckou konferenci MITEKO 95 věnovanou mikrovlnné technice. Pracovníci katedry udržují vědecké kontakty s řadou pracovišť u nás i zahraničí (Francie, Rakousko aj.).

Na katedře působí v současné době 8 učitelů na trvalý pracovní úvazek, z toho je 1 profesor, dva docenti a 3 odborní asistenti.

Katedra tělesné výchovy

Katedra tělesné výchovy je dalším útvarem s celoškolskou působností. Hlavním úkolem tohoto útvaru je kompenzovat duševní zátěž studentů organizováním sportovní aktivity. Do této sféry spadá i odborná práce učitelů katedry, kde je sledováno optimální působení tělesné zátěže. Na této problematice spolupracuje katedra s Vysokou školou pedagogickou v Hradci Králové. Katedra zajišťuje provoz tělocvičen, tenisových kurtů, dalších hřišť a též loděnice, poskytující i ubytovací možnosti. Kapacita těchto sportovišť je využívána jak v rámci výuky, tak i ve volném čase studentů i učitelů. Kromě toho organizují učitelé katedry pro studenty letní i zimní výcvikové kurzy. O výkonnostní sport se stará Univerzitní sportovní klub.

Na výuce a zajištění provozu sportovního areálu se podílí 6 učitelů.

3. Zájem o studium a perspektivy fakulty

Změny ke kterým došlo po r. 1989 vyvolaly zvýšení zájmu o studium na ekonomických a právnických fakultách. To se projevuje i dramatickým nárůstem počtu přihlášek ke studiu na Fakultě ekonomicko-správní. Situace je ilustrována na obr.1, kde je zachycen vývoj počtu přihlášených studentů od akad. roku 1991/92. Ve stejném obrázku je zachycen počet těch, kteří se k přijímacím zkouškám skutečně dostavili a těch, kteří byli přijati. Jak je z obrázku patrné, počet přihlášených ke studiu značně překračuje kapacitní možnosti fakulty. Proto musí být organizováno přijímací řízení, jehož součástí jsou písemné zkoušky z matematiky a cizího jazyka a přijímání ke studiu jsou jen ti nejúspěšnější. V akad. roce 1995/96 bude na Fakultě ekonomicko-správní v obou formách studia zapsáno úhrnem 800 studentů. Cílový stav studentů denního studia je 900. V následujícím školním roce, bude poprvé otevřen 5. ročník. S ohledem na tento stav studentů i vzhledem k pedagogickým povinnostem učitelů na dalších fakultách a samozřejmě s přihlédnutím k ekonomické situaci, musí být budována struktura kateder. Jak jsme se již zmínili dříve, rychlejšímu rozvoji fakulty dosud brání nízký finanční limit přidělovaný MŠMT

na studenta fakulty. Podle našeho názoru není respektována finanční náročnost studia, jak s hlediska personálního, tak materiálního.

4. Závěr

Výsledky, o kterých jsme se zde zmínili, jsou výsledkem tvrdé práce nevelkého počtu učitelů i ostatních zaměstnanců Fakulty ekonomicko-správní. Kolektiv fakulty zajišťuje nejen výuku studentů Fakulty ekonomicko-správní, ale zhruba 50% své kapacity i výuku na ostatních fakultách. Svým dílem k budování fakulty přispěli i externí spolupracovníci. Je zřejmé, že jejich pomoc budeme potřebovat i v dalším období. Dotkli jsme se i problémů, se kterými se potýkáme. Není jich málo, ale věříme, že vlastní iniciativou, i s podporou vedení Univerzity Pardubice, se podaří zajistit chod fakulty bez závažnějších problémů tak, abychom úspěšně obstáli nejen před Akreditační komisí, ale hlavně, aby naši absolventi - ať už bakaláři či magistři - od nás odcházeli dobře připraveni pro svoje budoucí povolání.

Doc. Ing. Radim Roudný, CSc.

Prof. RNDr. Zdeněk Cimpl, DrSc.

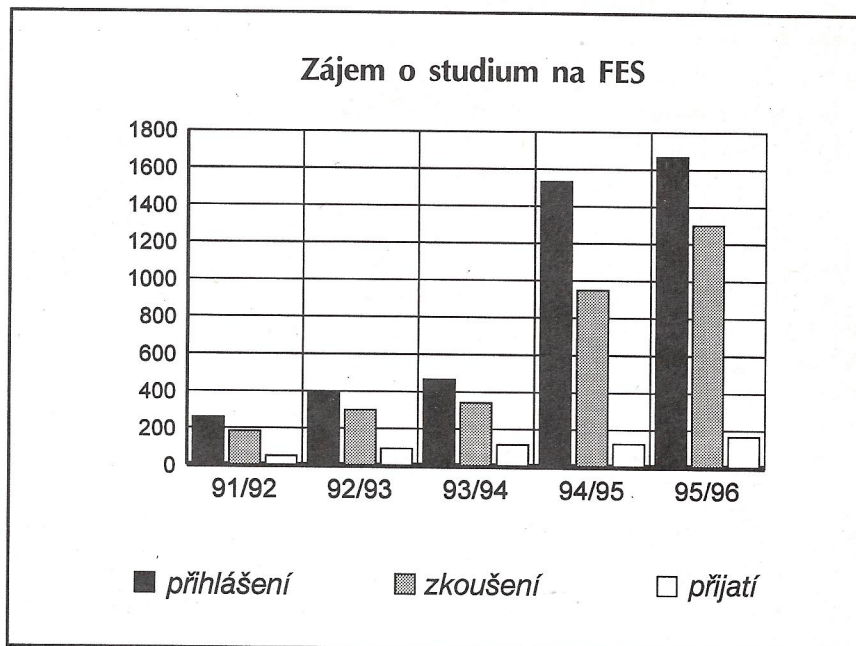
Fakulta chemicko-technologická

Byla založena v roce 1950 jako fakulta Českého vysokého učení technického v Praze. Samostatnost jako Vysoká škola chemická získala v roce 1951, o dva roky později byla přejmenována na Vysokou školu chemicko-technologickou. Její vznik vyvolala potřeba výchovy většího počtu dobře připravených inženýrů chemie, schopných řešit technické a technologické problémy průmyslové praxe a výzkumu v úzkém sepětí s aktuálním stavem chemických a technických věd. Škola byla umístěna do Pardubic, centra chemického průmyslu a sídla několika chemických ústavů. VŠCHT v Pardubicích od svého založení vychovala více než 6800 inženýrů a přes 300 kandidátů věd. Po roce 1990, kdy došlo k diverzifikaci zaměření školy na nové obory, vedoucí k založení Fakulty ekonomicko-správní v roce 1992 a Dopravní fakulty Jana Pernera v roce 1993, stala se automaticky chemická a chemickotechnologická část VŠCHT fakultou, která svou činností prakticky beze zbytku pokrývá vědeckovýzkumnou a pedagogickou činnost původní VŠCHT, z jejíhož svazku přešly katedra matematiky, katedra fyziky, katedra ekonomiky a managementu, jakož i katedra tělesné výchovy organizačně na nově vzniklou Fakultu ekonomicko-správní. Tyto katedry zajišťují i nadále v potřebném rozsahu výuku na Fakultě chemicko-technologické, výuku cizích jazyků zajišťuje Ústav cizích jazyků a humanitních studií, jehož kmenovou částí v době jeho vzniku v roce 1992 byla katedra jazyků

původní VŠCHT. Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky přijala následně zákon, jímž se od 31. března 1994 změnil název Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích na Univerzitu Pardubice. Součástí fakulty je 14 kateder a Společná laboratoř chemie pevných látek Akademie věd ČR a Univerzity Pardubice. Dále je na ní zřízeno 11 laboratoří jako servisních pracovišť. Součástí děkanátu fakulty je sekretariát děkana a Oddělení pro agendu studijní a vědeckovýzkumnou. Činnost Fakulty chemicko-technologické v akademickém roce 1994-95 zajišťovalo 215 pracovníků. Z celkového počtu 126 učitelů bylo 14 profesorů, 39 docentů, 66 odborných asistentů a 3 lektori. V průběhu akademického roku proběhlo jmenovací řízení profesorem u 2 dalších učitelů a habilitační řízení u dalších 4 učitelů. 15 učitelů je nositelem vědecké hodnosti doktora věd, 91 učitelů je nositelem vědecké hodnosti kandidát věd a 4 učitelé jsou nositelem vědecko-akademického titulu doktor. Všichni akademičtí funkcionáři fakulty, jakož i vedoucí všech kateder a interní členové Vědecké rady fakulty jsou profesory nebo řádně habilitovanými docenty.

Akreditace fakulty

V roce 1994 byla úroveň vědecké a pedagogické práce fakulty podrobena velmi zevrubnému a náročnému hodnocení Akreditační komisí vlády ČR. Základní podkladový

materiál komisi vyžadáný byl zaměřen na tyto okruhy: Obecná charakteristika fakulty, organizační struktura a zaměstnanci, vybavení, hospodaření, studium z hlediska posluchače, kvalifikace učitelů (kritéria fakulty pro habilitační řízení a jmenování profesorem, jmenovitý seznam profesorů a docentů fakulty s uvedením, jak tato kritéria splňují), učební proces z hlediska učitelů, vědecká činnost (včetně reprezentativního seznamu nejvýznamnějších vědeckých prací publikovaných v posledních letech jednotlivými katedrami v zahraničních časopisech a seznamu monografií vydaných v zahraničí i v tuzemsku.) Na základě pozitivního hodnocení (velmi pozitivně byla hodnocena skutečnost, že stanovená kritéria pro habilitace a jmenovací řízení profesorem jsou velmi náročná a že jsou bez výjimky dodržována) dosáhla fakulta všech pěti stupňů akreditace, tj. bylo jí ponecháno právo výuky v bakalářském studiu, právo výuky v inženýrském studiu, právo výuky v doktorandském studiu (vždy ve všech studijních oborech fakulty), právo realizovat habilitační řízení a právo realizovat řízení pro jmenování profesorem. Fakulta chemicko-technologická je v tuto chvíli jedinou fakultou Univerzity Pardubice, jež dosáhla všech pěti stupňů akreditace. Akreditační komise navíc schválila nové studijní obory "Hodnocení a analýza potravin" a "Analýza biologických materiálů".

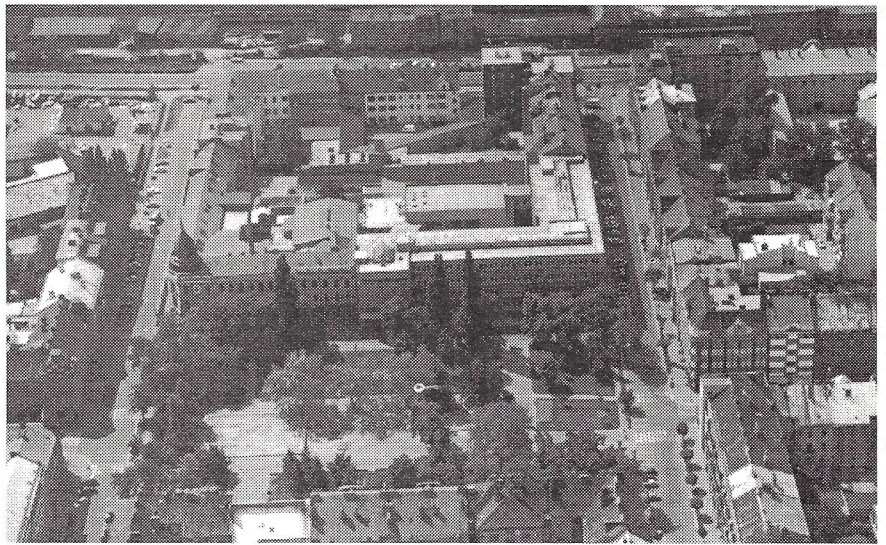
V současnosti se fakulta uchází o akreditaci u mezinárodní organizace FEANI, která uděluje vybraným absolventům akreditovaných fakult titul "EUR ING".

Vědecká a pedagogická činnost fakulty

Základními aktivitami fakulty jsou činnost vědeckovýzkumná a pedagogická. Obě tyto činnosti jsou v práci fakulty neoddelitelné, vzájemně se prolínají. Proto vzhledem k této dvojjedinečnosti nejsou obě tyto stránky fundamentální činnosti fakulty institucionálně odděleny a jsou svěřeny do kompetence toliko jednoho proděkana. Fakulta důsledně dbá zásady vtělené do Statutu, totiž že "pedagogická činnost...je založena především na poznatcích soudobé světové vědy a na výsledcích vlastního vědeckého bádání".

Vědecká a vědeckovýzkumná činnost fakulty je zaměřena jak na základní výzkum, tak na výzkum technologický. V uplynulých 45 letech se profilovala vědecká zaměření jednotlivých kateder natolik, že je možno hovořit o vzniku a existenci vědeckých škol soustředěných kolem pedagogů, kteří se v domácím i zahraničním vědeckém světě těší pověsti uznávaných vědeckých osobností. V posledních pěti letech se vytvořily další vědecké školy kolem špičkových odborníků z praxe, kteří byli na základě konkurzů postaveni do čela několika kateder (či jejich oddělení), nebo se stali jejich členy. Existence těchto vědeckých škol a vědeckých osobností vyvolává ze strany studentů stále se zvyšující zájem o postgraduální (doktorandské) studium.

Z výrazně profilovaných vědeckých škol je možno uvést školu chromatografie, elektroanalytické, jakož i environ-

Pohled na nám. Čs. legií, v popředí budova FCHT

mentální analytické chemie na katedře analytické chemie, školu práškových materiálů a pigmentů na katedře anorganické technologie, školu analýzy, identifikace a číslicového řízení procesů na katedře řízení procesů a výpočetní techniky, školu kinetiky a mechanismů chemických reakcí na katedře fyzikální chemie, školu membránových procesů na katedře chemického inženýrství, školu koloristiky a syntézy nových azobarviv na katedře chemické technologie vláknitých materiálů, školu organokovové chemie na katedře obecné a anorganické chemie, školu chemie pevných látek na katedře obecné a anorganické chemie a ve Společné laboratoři chemie pevných látek AV ČR, školu fyzikální organické chemie na katedře organické chemie, školu reaktoplastů, radikálových polymerací, nátěrových hmot a kompozitů na katedře polymerů, školu fotofyziky a fotochemie organických látek na katedře organické technologie, školu chemometrie na katedře analytické a organické chemie a školu technologie výbušnin na katedře teorie a technologie výbušnin.

Výsledkem vědecké a vědeckovýzkumné činnosti fakulty jsou jednak publikace výsledků v tuzemské i zahraniční literatuře, jakož i jejich prezentace na mezinárodních a domácích vědeckých kongresech, konferencích a sympozii, jednak velké množství realizovaných projektů v rámci spolupráce s průmyslem. O rozsahu spolupráce s průmyslem, kterou není možno do podrobností pro její značný rozsah rozvádět, svědčí to, že jenom v roce 1994 byly v rámci vedlejší hospodářské činnosti uzavřeny s chemickými podniky hospodářské smlouvy v celkové částce 3,648 mil. Kč. V témže roce publikovali pracovníci fakulty 117 statí v zahraničních časopisech. Výše grantových prostředků udělených v roce 1994 činila: 5 124 mil. Kč od GA ČR a GA AV ČR, 0,735 mil. Kč z Fondu rozvoje MŠMT a 2,664 mil. Kč grantových prostředků ze zahraničí.

Jedním z kritérií posuzování úrovně vědecké práce jsou mezinárodní ohlasy na publikované práce. Porovnání vysokoškolských, akademických a výzkumných pracovišť publikoval před 3 léty významný český vědec Prof. RNDr. Jiří Koryta, DrSc., který na základě údajů, jež obdržel z

kalifornského Institute of Scientific Information, konstatoval, že ze všech vysokoškolských pracovišť v ČR mají největší ohlas vědecké práce tří českých vysokých škol, a to 1. lékařské fakulty KU, Přírodovědecké fakulty KU a tehdejší VŠCHT v Pardubicích, tedy dnešní Fakulty chemicko-technologické. Podle neúplných údajů v Science Citation Index byly vědecké práce pracovníků fakulty citovány ve světové literatuře (s vyloučením autocitací a citací spoluautorů) v období leden - říjen 1994 celkem 559krát.

Vědecké práci fakultních pracovišť a jejich vědeckých škol i jejím představitelům se dostalo a dostává různých ocenění, přímých i nepřímých. Nejvýznamnějšího z nich se dostalo Prof. Ing. Jaroslavu Churáčkovi, DrSc., jenž byl v květnu 1995 zvolen členem Učené společnosti České republiky. Významným oceněním je pověření pracoviště uspořádat mezinárodní konferenci. Takového ocenění se v nedávné minulosti dostalo katedře anorganické technologie (The Liquid Crystal Conference, Pardubice 1987); katedře obecné a anorganické chemie (3rd International Symposium on Advanced Solid State Chemistry, Pardubice 1989), katedře organické chemie (6th International Conference on Correlation Analysis in Chemistry, Praha 1994), katedře analytické chemie (Chemometrics 95, 4th International Chemometrics Conference, Pardubice 1995). Významným oceněním a uznáním vědecké práce jednotlivců je jejich pozvání jako hosta mezinárodní konference s právem přednést plenární přednášku (takovéto pocty se dostalo řadě pracovníků fakulty, v poslední době Prof. Frumarovi, Prof. Janderovi, Prof. Šňupárkovi), jejich účast v přípravných výborech mezinárodních konferencí (v poslední době Prof. Churáček, Doc. Růžička, Prof. Kudláček, Prof. Šňupárek, Prof. Frumar, Doc. Ludwig, Doc. Pytela, Doc. Meloun), v mezinárodních komitétách (Prof. Churáček, Prof. Šňupárek, Doc. Milichovský) a v redakčních radách mezinárodních časopisů (Prof. Jandera, Prof. Churáček, Prof. Holeček, Prof. Meloun, Prof. Frumar, Prof. Šňupárek).

Na Fakultě chemicko-technologické se uskutečňuje pětileté inženýrské studium ve studijních oborech "Chemie a technická chemie" a ve studijním oboru "Hodnocení a analýza potravin". Jeho absolventi získávají titul inženýr. Dále probíhá tříleté bakalářské studium ve studijních oborech "Klinická biologie a chemie" a "Polygrafie", jehož absolventi získávají titul bakalář. Absolventi studijního oboru "Klinická biologie a chemie" se na základě výsledků bakalářského studia mohou ucházet o přijetí do dvouletého magisterského studia studijního oboru "Analýza biologických materiálů".

V prvních dvou ročnících inženýrského studia "Chemie a technická chemie" jsou přednášeny základní předměty jako matematika, fyzika, výpočetní technika, toxikologie, ekologie, obecná, anorganická, organická, analytická a fyzikální chemie. Výuku těchto předmětů doprovázejí - včetně výuky cizího jazyka - seminární, resp. laboratorní cvičení. Ve třetím ročníku se přednáší (s návaznými cvičeními) fyzikální chemie, anorganická a organická technologie, chemické inženýrství, automatizace chemických výrob a podniková ekonomika a management. Studijní program je doplněn širokou nabídkou doporučených (volitelných) předmětů. Ve čtvrtém a pátém ročníku inženýrského studia lze studovat celkem 16 studijních oborů (anorganická a bioanor-

ganická chemie, organická chemie, technologie výroby a zpracování polymerů, chemická technologie papíru a celulózy, vlákna a textilní chemie, polygrafie, anorganická technologie, technologie organických látek, teorie a technologie výbušnin, materiálové inženýrství, technická analytická a fyzikální chemie, chemické inženýrství, inženýrství životního prostředí, podniková ekonomika a management, ochrana životního prostředí a automatizace chemických výrob.

Zavedením inženýrského studia studijního oboru "Hodnocení a analýza potravin" reagovala fakulta na zvýšený zájem o absolventy specializované právě na oblast hodnocení a analýzy potravin. Zájem potravinářského sektoru o absolventy tohoto zaměření je důsledkem změn probíhajících v současném období a s nezbytností certifikace dovážených a vyvážených potravinářských surovin, meziproductů a výrobků a přechodu na normy ISO.

Tříleté bakalářské studium studijního oboru "Klinická biologie a chemie" poskytuje jeho absolventům ucelené vzdělání a potřebnou kvalifikaci pro práci především v mikrobiologických a biochemických laboratořích nemocnic, veterinárních ústavů, hygienicko-epidemiologických pracovišť a dalších podobných institucí. Nejlepším studentům tohoto bakalářského studia bude umožněno pokračovat ve druhém stupni vysokoškolského studia ve studijním oboru "Analýza biologických materiálů".

Druhým oborem tříletého bakalářského studia je studijní obor "Polygrafie", jehož zřízení si vyžádala potřeba velkého počtu kvalifikovaných pracovníků s vyšším stupněm vzdělání v polygrafickém průmyslu.

Řadu studijních oborů v rámci inženýrského studia "Chemie a technická chemie", jakož i oba zmíněné obory studia bakalářského mají unikátní charakter, neboť vychovávají odborníky v oborech, jež nejsou na jiných vysokých školách v ČR zastoupeny. Z chemických oborů se jedná zejména o výchovu specialistů v oblasti výbušnin, vláken a textilní chemie, nátěrových hmot, barvářských produktů a meziproductů, technologie papíru a celulózy, polygrafie, chemie pevných látek.

V rámci studia postgraduálního (doktorandského) je možno studovat a vypracovat doktorskou disertační práci celkem ve 12 studijních oborech (anorganická chemie; organická chemie, analytická chemie, fyzikální chemie, anorganická technologie, organická technologie, technologie makromolekulárních látek, chemie a technologie anorganických materiálů, chemické inženýrství, technická kybernetika, aplikovaná a krajinná ekologie, řízení a ekonomika podniku).

Studium na Fakultě chemicko-technologické se v současné době řídí třemi různými předpisy. V akademickém roce 1994-95 byla zahájena výuka a hodnocení studentů podle nového "Studijního a zkušebního řádu prvního stupně inženýrského studia a bakalářského studia", inkorporujícího zásady kreditového systému. V rámci tohoto studijního a zkušebního řádu jsou nyní prvé tři nominální ročníky pětiletého inženýrského studia definovány jako jeho první stupeň zakončený státní zkouškou, jejíž úspěšné složení je podmínkou postupu do druhého stupně inženýrského studia, nominálně dvouletého, zakončeného obhajobou

diplomové práce a složením druhé státní zkoušky. Studenti druhého až pátého ročníku se v roce 1994/95 řídili starým "Studijním a zkušebním řádem". V průběhu roku vstoupil v platnost také "Studijní a zkušební řád postgraduálního (doktorandského) studia".

K 31. 10. 1994 bylo ke studiu všech tří forem zapsáno celkem 906 posluchačů, z toho 87 doktorandů. Dále na fakultě studuje 12 cizinců, z toho 2 doktorandi. Ve zmíněném akademickém roce promovalo 153 inženýrů. V posledních dvou letech ukončilo doktorandské studium prvních 8 jeho absolventů, kteří se stali prvými doktory Univerzity Pardubice, jež promovala Fakulta chemicko-technologická. Ve stejném časovém období úspěšně obhájilo kandidátské disertační práce a převzalo diplomy kandidátů věd 28 absolventů vědecké přípravy. Potěšující skutečností je, že se na fakultě úspěšně rozběhlo doktorandské studium, jež se dobře rozvíjí a o něž stoupá zájem. Z výše uvedeného celkového počtu 87 doktorandů zapsaných k 31. 10. 1994 bylo 51 doktorandů interních. V červnu 1995 bylo do 1. ročníku doktorandského studia v akad. roce 1995/96 nové přijato 44 uchazečů, z toho 40 pro studium interní. Neméně potěšující je, že naši doktorandi úspěšně reprezentují svou almu matrem i na fóru mezinárodním, jednak při dlouhodobých zahraničních studijních pobytech, na nichž je jejich práce velmi kladně hodnocena a oceňována, jednak aktivními vystoupeními na mezinárodních konferencích v Evropě, USA a Kanadě. Zlepšení nedobré finanční situace doktorandů by mohla přinést podniková stipendia vypisovaná a udílená výzkumnými institucemi i výrobními podniky. Vedení fakulty vedlo v tomto směru úspěšná jednání s řadou podniků a ústavů (Kaučuk Kralupy a.s., Synthesia Semtín a.s., Spolchemie Ústí n.L. a.s., Synpo Pardubice a.s., VÚOS Pardubice-Rybitví a.s. a další).

S cílem přispívat ke zvyšování duchovních hodnot mladých učitelů, absolventů a studentů Fakulty chemicko-technologické byla v roce 1991 vzájemnou dohodou tehdejší VŠCHT a dalších institucí, organizací a podniků (VÚOS, Paramo, Chema, Česká pojišťovna, Komerční banka, Synthesia), k nimž se později připojily i další, založena Jurečkova nadace, pojmenovaná po Prof. Ing. Dr. Miroslavu Jurečkovi, DrSc. (nar. 1905), vědci mezinárodního významu a vynikajícím učiteli VŠCHT v Pardubicích, jenž byl prvním a dlouholetým vedoucím její katedry analytické chemie a který proslavil pardubickou almu matrem nejen jako vědec, zakladatel české školy analýzy organických látek, ale i jako vysoce vážený člověk ryzího charakteru, vysokých morálních kvalit, jako velký humanista a demokrat. Z této nadace jsou každoročně udělovány odměny třem nejlepším, vědecky nebo prakticky přínosným diplomovým pracem.

Kvalifikační struktura pedagogických pracovníků je poměrně příznivá, jak o tom svědčí údaje uvedené v úvodní části, a dále se zlepšuje. Personální obsazení je možno pokládat za v podstatě stabilizované, věkově se obměňující (tuto skutečnost je možno doložit tím, že od roku 1992 odešlo 34 učitelů, z toho 23 ve věku důchodovém, a nově nastoupilo 24 učitelů z toho 13 mladších 35 let, k 30. 9. 1995 odchází do důchodu 7 učitelů), i když z naznačených údajů plyne, že fakulta musí velmi pozorně řešit generační

problém. Všichni noví pedagogičtí pracovníci byli přijímáni a všechna místa odborných asistentů, docentů a profesorů byla obsazována v souladu se statutem na podkladě konkursního řízení. Od akademického roku 1994/95 byla uvedena v platnost nová "Kriteria pro atestace odborných asistentů, habilitace docentů a jmenování profesorů Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice". Tato kriteria, jejichž převzetí Akreditační komise vlády ČR doporučila i některým jiným chemickým fakultám a ty je skutečně převzaly, umožňují, aby se mladí, perspektivní a vědecky výkonní učitelé mohli podrobit příslušným řízením v relativně krátké době po ukončení postgraduálního studia. Za velmi pozitivní z hlediska snahy udržet vysokou úroveň výuky je možno pokládat atestace nehabilitovaných docentů, odborných asistentů a externích (nehabilitovaných) učitelů vědeckou radou fakulty. Ukazuje se naprosto jednoznačně, že tento postup napomáhá k dosažení odpovídající úrovně výuky a je navíc pozitivním stimulem zejména pro mladé pracovníky.

Na fakultě je možno podle statutu a podle výroku Akreditační komise konat habilitační řízení a jmenovací řízení profesorem v 16 oborech (6 oborech ze skupiny chemických věd, 1 oboru ze skupiny technických věd, 8 oborech ze skupiny chemických technologií a 1 oboru ze skupiny ostatních chemických věd). Úroveň habilitačního řízení a jmenovacího řízení profesorem zajišťuje kolegium profesorů (předsedou tohoto poradního orgánu byl jmenován Prof. Ing. Jaroslav Holeček, DrSc.), jehož hlavním úkolem je posuzování žádosti o zahájení příslušného řízení a jež při zahájení řízení zevrubně zkoumá, zda a jak uchazeč splňuje požadavky, jakož i složení vědecké rady fakulty, v níž jsou výše zmíněné obory zastoupeny interními i externími členy,

Vnitřní a vnější aktivity fakulty

Vnější aktivity fakulty, založené především na kontaktech kateder a jejich pracovníků s ústavu Akademie věd ČR, s pracovišti fakult jiných vysokých škol, dalšími institucemi a podnikovou sférou nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí se v posledním období dále rozvíjely ku prospěchu fakulty. Souhrnně lze zdůraznit členství pracovníků fakulty v řadě vědeckých rad jiných fakult a škol, v různých komisích pro státní zkoušky, obhajoby doktorských disertačních prací, a to i na zahraničních univerzitách, členství v řadě významných zahraničních odborných společností, členství v edičních radách tuzemských a i zahraničních vědeckých a odborných časopisů. Za důležité je třeba považovat jednání vedení fakulty s představiteli předních chemických podniků, zaměřená na možnosti přímé spolupráce, na hledání cest, jak zvýšit zájem o studium technické chemie a na možnosti vypisování stipendií pro studenty inženýrského i doktorandského studia.

Za velmi významné události posledních dvou akademických roků lze považovat udělení čestného doktorátu předsedovi Akademie věd ČR Prof. Ing. Rudolfovi Zahradníkovi, DrSc., dr.h.c. a jmenování Ing. Otto Lemana, pracovníka firmy BASF, čestným profesorem. Obě tyto udělené pocty, prvé v celé čtyřicetipětileté historii fakulty, nepochybně přispěly k vážnosti fakulty, a to nejen ve veřejnosti odborné.

Řada kateder je zapojena do mezinárodní spolupráce na několika projektech. Příkladně katedra anorganické technologie, katedra chemického inženýrství, katedra fyzikální chemie jsou zapojeny do projektu TEMPUS, katedra ochrany životního prostředí do projektu EIPOS, katedra obecné a anorganické chemie do mezinárodního vědeckého projektu materiálového výzkumu, na němž se podílí několik evropských univerzit, katedra analytické chemie je zapojena do mezinárodního vědeckého projektu v oblasti nelineární chromatografie (University of Tennessee, USA) a katedra obecné a anorganické chemie do mezinárodního vědeckého projektu v oboru organokovové chemie spolu s dvěma německými univerzitami (Martin-Luther-Universität Halle/Saale, Universität Göttingen). Konkrétním výsledkem této spolupráce je celá řada společných publikací v zahraničních vědeckých časopisech, reciproční pobyty pracovníků účastnických pracovišť a společné výzkumné práce na špičkových experimentálních zařízeních.

Kromě výše uvedené spolupráce na projektech rozvíjí prakticky všechny katedry fakulty rozmanité formy mezinárodní spolupráce v oblasti vědecké i pedagogické.

Základní charakteristikou vnitřních aktivit fakulty je, že se ve všech jejích formách odvíjejí od práce kateder jako základních samostatných útvarů. Znamená to tedy, že zásluhu na hladkém průběhu výše zmíněného akreditačního řízení a na dosažení citovaných vědeckých a pedagogických výsledků fakulty mají právě a především kolektivy jejích kateder. Pro řešení různých odborných a koncepčních otázek spojených s chodem fakulty ustavil její děkan ko-

legium děkana, jehož pravidelných jednání se zúčastňuje i předseda Akademického senátu fakulty. V minulém akademickém roce schválil Akademický senát fakulty Vědeckou radu fakulty, jejíž složení bylo navrženo tak, aby pokrylo všechny obory, v nichž podle statutu a na základě výsledků akreditace lze konat habilitační řízení a jmenovací řízení profesorů. Nedílnou součástí vnitřní činnosti fakulty jsou pravidelné měsíční porady vedoucích kateder, probíhající podle všeobecného úsudku účelně, efektivně, v kolegiální a pracovní atmosféře. Taktéž tvůrčí atmosférou se vyznačuje součinnost vedení fakulty s jejím Akademickým senátem. Základem takovéto bezkonfliktní spolupráce byla korektní příprava a včasné předkládání všech podkladů, jejichž projednávání a schvalování náleží dle zákona a statutu do pravomoci senátu, na druhé straně pak seriózní, uvážlivý, vstřícný a podnětný přístup senátu - jeho předsedy, předsednictva i všech jeho členů - k jejich projednávání a schvalování.

Závěr

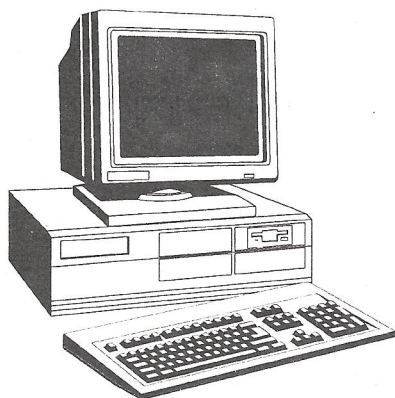
Univerzitu Pardubice a její Fakultu chemicko-technologickou lze v 45. roce existence charakterizovat jako stabilizovanou vědecko-pedagogickou instituci, jež se - prošetřena různými obdobími rozvoje extenzivního - nyní vnitřně, intenzivně a dynamicky rozvíjí (v daných vnějších podmínkách) ve své kvalitě.

Prof. Ing. Jaromír Šňupárek, DrSc.

Doc. Ing. Ivan Pavlík, CSc.

Nová studovna Ústavu jazyků a humanitních studií

V prosinci 1994 začala na Ústavu cizích jazyků a humanitních studií vznikat nová studovna. S nápadem na její zřízení přišla anglická lektorka paní Frances Child, která u nás pracuje jako zástupce Britské rady. Tato organizace také přislíbila zajištění finančních prostředků na její vybavení.

Místnost pro budoucí studovnu poskytla Univerzita Pardubice v 11. poschodí budovy na Stavařově. Nová studovna bude sloužit hlavně studentům angličtiny Ústavu jazyků a také jeho vyučujícím, protože je vybavena hlavně jazykovým materiálem v angličtině. K vybavení studovny přispěla Britská rada nejmodernějšími pomůckami pro výuku angličtiny: Studenti budou moci využívat efektivní jazykové příručky jako například učebnice z renomovaných anglických nakladatelství Longman, Heineman, Oxford University Press, Cambridge University Press, Prentice Hall, k dispozici jsou výborné

praktické slovníky edice Collins Cobuild "English Language Dictionary".

Studovna je také dobře vybavena anglickými periodiky, která se dají efektivně využít jak pro výuku současné moderní angličtiny, tak pro samostudium. Studenti zde budou moci najít například The Guardian, Time, New Statesman, Traveller, New Scientist, London Calling. Pro hudební fanoušky je určen známý anglický časopis NME (New Music Express) a mnoho dalších. Učebnice, slovníky a další jazykové příručky poskytlo hlavně anglické knihkupectví Keltic, další byly objednány z knihkupectví paní Marie Palatkové v Hradci Králové.

K vybavení každé moderní studovny patří dnes bezesporu také a audiovizuální technika. Proto budou ve studovně k dispozici video a několik kazetových magnetofonů. Z tohoto důvodu bude studovna rozdělena na tak zvanou "hlučnou" a "tichou" část. Studenti, kteří budou pracovat v boxech s magnetofony nebo sledovat filmy na videu tak nebudou rušit ty, kteří studují časopisy nebo pracují s jazykovými příručkami.

Protože se jazyková výuka dnes neobejde bez počítače, budou ve studovně k dispozici také multimediální výukové programy. Mezi nejznámější jazykové programy s možností

širokého využití patří programy CALL (Computer Assisted Language Learning), které produkuje anglická firma Wida Software. Programy CALL jsou schopné poskytnout zábavu i poučení, protože v jejich široké nabídce si každý zájemce může vybrat program od jednoduchých her až po skutečně náročné gramatické testy a kromě toho může sám vyučující takové testy tvořit.

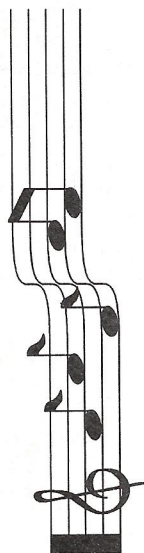
Studovna bude jistě potřebovat také někoho, kdo se bude zabývat její údržbou, do níž patří hlavně katalogizace knih

a dalších materiálů, třídění a registrace přírůstků. Tuto časově náročnou práci budou vykonávat zatím vyučující Ústavu jazyků ve spolupráci se studenty. Věříme, že se nám společnými silami ve studovně podaří vytvořit příjemné prostředí, kam si všichni rádi přijdeme pro zábavu a poučení.

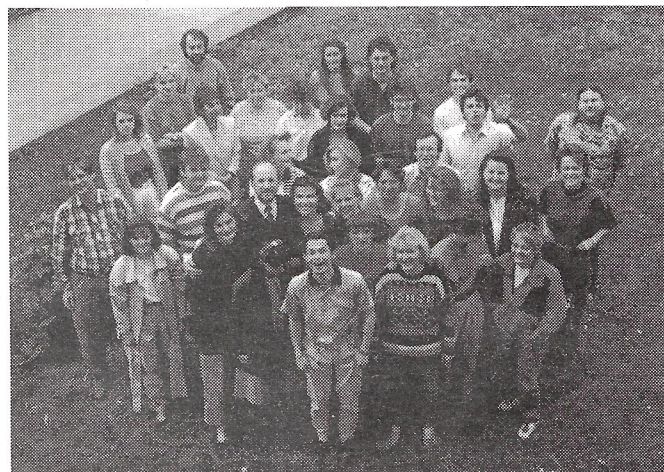
Mgr. Iveta Linhartová

VYSOKOŠKOLSKÝ UMĚLECKÝ SOUBOR

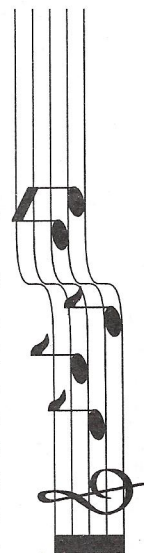
Vysokoškolský umělecký soubor (VUS) Pardubice zahájil nový školní rok 26. srpna první zkouškou. Pod uměleckým vedením dirigenta Jiřího Kožnara zopakovalo 36 členů sboru svůj koncertní program, kterým začátkem léta reprezentoval Univerzitu Pardubice na dvou mezinárodních soutěžích. Ve dnech 22. - 25. června se VUS zúčastnil Akademické Banské Bystrice a získal jako jediný sbor umístění ve zlatém pásmu v kategorii sborů smíšených a v kategorii sborů komorních. Úplně zaplněný koncertní sál vítal naše zpěváky nadšených potleskem již při nástupu na pódium a přátelská atmosféra působila příznivě na výkony sboru při všech dalších koncertech. V Rakousku získal VUS sice průměrné umístění ve velmi silné profesionální konkurenci, ale měl možnost poznat styl a hlasovou kulturu pěveckých sborů hudebních škol všech stupňů z Dánska, USA, Filipín,

Tchaj-wanu, Španělska, Argentiny, Maďarska, Ukrajiny, Estonska a Rakouska.

Nově inspirovan připravuje sbor koncerty pro nastávající sezónu. V programu je spět spoluúčinkování s Komorní filharmonií Pardubice, která uvede ve své řadě abonentních koncertů Mši č. 3 d moll "Nelson Messe" pro sóla, smíšený sbor, varhany a orchestr J. Haydna.

Nejvíce úsilí a příprav si vyžaduje již teď XIV. ročník mezinárodního festivalu akademických sborů IFAS'96, který se má uskutečnit v příštím roce ve dnech od 11. do 15. září. Vedení sboru spolu s dirigentem doufá, že se jim podaří získat finanční i morální podporu u vedení Univerzity Pardubice, u Magistrátu města Pardubic a u dalších institucí, které se takto mohou přímo podílet na pěstování hudebnosti v naší zemi.

Jitka Dusilová

150 let železnice v Pardubicích

V naplňujících se dějinách každého města jsou období, ale též činy jednotlivců, které pro svoji dynamiku i po staletích vystupují z šedi běžného času. Zvláště v letošním roce si Pardubice mohou připomínat četné události a osobnosti, jež ve své době předznamenávaly jejich rozvoj nebo ho bezprostředně odrážely. K některým z nich má naše univerzita zprostředkován i zcela přímý vztah.

Ze vzpomínkových osobností se k ní mimo jiných pojí Ing. Jan Perner. Nejen snad z toho důvodu, že si jeho jméno hned při svém vzniku v roce 1993 vepsala do svého názvu Dopravní fakulta. Především však pro jeho přínos k nastoupení cesty, během níž se Pardubice opět vřadily mezi nejvýstavnější česká města. On sám je poznal v době, kdy už ničím nepřipomínaly svoji slávu z doby Pernštejnů. Války a epidemie decimovaly téměř v pravidelných cyklech jeho obyvatele a přísné cechovní předpisy bránily realizovat zásady moderního podnikání. Teprve od roku 1845 se začalo všechno měnit.

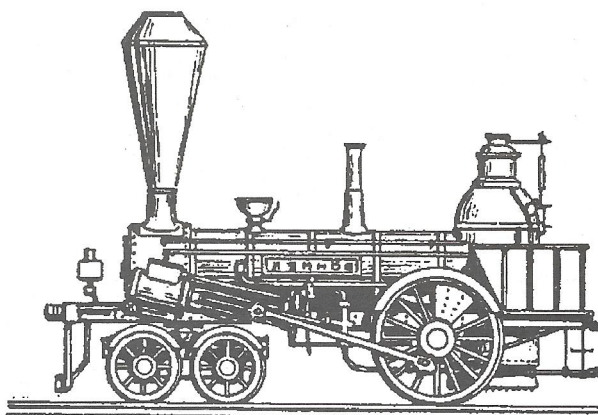
Přislíbem nové doby se stal hlomoz vlakových souprav, umožňujících rychlý přesun surovin, lidí i zboží. Právě Jan Perner přivedl 20. srpen 1845 k soutoku Labe s Chrudimkou první vlak. Jistě v oněch hodinách netušil, že se zanedlouho po nešťastné nehodě při výjezdu z choceňského tunelu těžce zraněný vrátí do Pardubic a zde 10. září v domě svých rodičů navždy opustí své nejbližší a přátele. Natrvalo se vzdalil také železnici, která se mu již od let dospívání stala hlavním životním osudem.

Smrt třicetiletého železničního stavitele nesla národně se probouzející česká společnost velmi těžce. Nástup progresivní průmyslové výroby se ovšem nedal již nadlouho ničím zbrzdít, natož zastavit. Svým prudkým rozmachem to zcela názorně dokumentovaly Pardubice. Ještě v době Pernerova života měly kolem pěti tisíc obyvatel a svými řemeslnicko-obchodními službami pokrývaly požadavky pouze nejbližšího okolí. Zato na počátku dvacátého století v nich žilo na 20 000 občanů. Navíc vytvořeným ekonomickým potenciálem daleko převyšovaly sousední Chrudim a vedle Hradce Králové stály jako rovnocenný partner.

Vzestup Pardubic jen nakrátko zastavila neblahá léta první světové války. Po nich jim existence Československé republiky dávala další podněty k rozkvětu. Mohly těžít ze-

jména ze skutečnosti, že ležely na hlavní železniční ose mladého státu. V pořadí již druhé zdejší nádraží toho bylo každodenním svědkem. Nákladní vlaky se v něm střídaly s osobními a rychlíkovými spoji ve stále menších intervalech. Vzhledem k tomu rychle narůstalo množství odbavovaných zásilek všeho druhu, stejně jako prodaných jízdenek. Těch si cestující například v roce 1910 zakoupili necelých 400 000, zatímco po čtrnácti letech bezmála již 950 000.

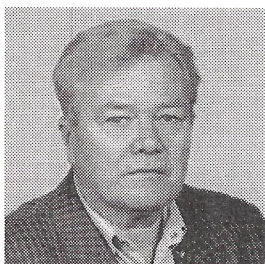
Přeměnu Pardubic z někdejšího ospalého provinčního střediska završila po skončení šestileté nacistické okupace českých zemí druhá polovina dvacátého století. Železnice k tomu přispívala v nemalé míře. Dokladem toho byl nový nádražní komplex. Po několikaleté výstavbě byl slavnostně otevřen k 1. máji roku 1958, aby vyhovoval narůstajícím požadavkům na bezpečnost práce železničářů i zvyšujícím se nárokům na pohodlí cestujících. Navíc mu jeho architekti Josef Danda a Karel Řepa dokázali vtisknout estetickou působivost, jež se časem ještě násobí.

Současnému, téměř již stotisícovému městu nemá na významu nic ubrat ani počátek třetího tisíciletí. K jeho rozvoji bude jistě vedle dalších okolností dopomáhat sama železnice. Zejména vzhledem k rozsáhlé rekonstrukci svého hlavního koridoru, poněvadž prochází právě krajem pod Kunětickou horou. Pardubicím tím mohou nadále i po sto padesáti letech vlakové soupravy symbolizovat nejen stále se vzdalující minulost, nýbrž také období, které se před nimi teprve otevírá.

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.

In memoriam Doc. PhDr. Josefa Piši, CSc.

Uprostřed léta nás navždy opustil náš dlouholetý kolega Josef Piša ve věku nedožitých 70 let. Patřil mezi vynikající československé lingvisty, československé nejen proto, že slovenština byla jeho druhou mateřštinou.

Narodil se totiž na východním Slovensku českým rodičům, kde také chodil do školy, od obecné až po

nižší třídy gymnázia v Trnavě. Po přesídlení do Čech a nástupu na pardubické gymnázium měl zpočátku problémy s češtinou, kterou však nakonec zvládl k brilantní dokonalosti, jak o tom svědčí nejen styl a sloh jeho vědeckých publikací, ale i vzpomínky na jeho projevy.

Na Josefa Pišu jsme coby sextáni byli upozorněni naší profesorkou francouzštiny jako na vynikajícího adepta jazyků, takže jsme se na něho šli nenápadně podívat. Jazykovému směru vzdělání zůstal Josef Piša věrný, a dal se zapsat na Filozofickou fakultu UK, obor angličtina-ruština. Němčinu znal dobře jako většina studentů, kteří prožili okupaci, během které byl navíc nuceně nasazen do vyprošťovacích oddílů pro případ bombardování, a jeho znalost angličtiny už během okupace ho přivedla mezi ty, kteří s velkým rizikem pomáhali uprchlým spojeneckým zajatcům a sestřeleným letcům. Důkazem toho je čestné uznání, které po válce dostal od vel-vyslanectví Spojených států amerických.

Také během studií na univerzitě se Josef Piša neodchýlil od vysokého standardu, a jeho učitelé, vědecké autority, na něho

vzpomínali i po čtyřiceti letech potom, co ukončil studia. Stejně tak i on se zapsal do paměti svých četných studentů na gymnázium v Pardubicích i katedře jazyků VŠCHT, kde kromě dokonalé znalosti jazyků a metodiky disponoval i nezbytnou dávkou pedagogické fantazie, pro kterou byly jeho kurzy přitažlivé navzdory vysoké náročnosti.

Josef Piša byl od samého založení Vysoké školy chemicko-technologické v čele jazykové katedry, kde s několikaletou nucenou přestávkou zůstal až do svého odchodu do důchodu. Kromě pedagogické činnosti se zabýval teoretickou lingvistikou, a během této vědecké činnosti dosáhl hodnosti doktora filozofie a kandidáta věd. Docentura mu mohla být udělena až po pádu minulého režimu.

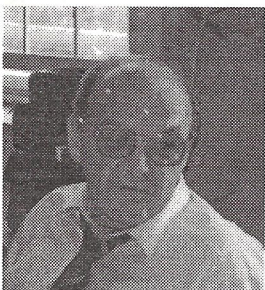
Oblastí jeho vědeckého zájmu byla především ruština ve srovnávacím plánu s češtinou, a také aplikace metod Pražské lingvistické školy, jejímž byl stoupencem a dokonalým znalcem, přičemž znalost světové lingvistické literatury byla u něho samozřejmostí.

Odchod Doc. PhDr. Josefa Piši, CSc. je ranou nejen pro jeho rodinu a přátele, ale také pro lingvistiku. Za příznivějších okolností než byly ty, ve kterých žil, by Josef Piša byl ozdobou jazykových fakult kterékoli univerzity, jejichž nabídky byl nucen z různých důvodů odmítat.

Takže spolu se shakespearovským THE REST IS SILENCE snad můžeme věřit, že po krutých ranách, které znamenaly konec jeho života, došla naplnění jeho křesťanská víra, a plamen věčny mu svítí.

PhDr. Vladimír Šabata

Vzpomínka na Doc. Ing. Milana Novotného, CSc.

Dne 16.8.1995 opustil naše řady navždy po delší těžké nemoci Doc. Ing. Milan Novotný, CSc., po více než čtyřicetileté pedagogické a vědecké práci na naší vysoké škole.

Doc. Novotný zahájil své působení v Pardubicích jako mladý absolvent pražské VŠCHT v roce 1953, ve funkci asistenta na tehdy nově zřízené katedře technologie výbušin (která se ovšem tehdy

jmenovala poněkud tajuplně "technologie zvláštních výrob," pod vedením Dr. J. Seiferta).

Navzdory velmi obtížným počátečním podmínkám při budování nového pracoviště se v průběhu dlouhé řady let především v užší spolupráci s již zesnulým pozdějším vedoucím katedry Prof. Pantoflíčkem vypracoval cílevědomou a hou-

ževnatou práci v předního odborníka v oblasti teorie výbušin a zejména později speciálního bezpečnostního inženýrství, zaměřeného na protivýbuchovou ochranu v průmyslu a hor-nictví.

V těchto odborných oblastech vypracoval a publikoval Doc. Novotný rozsáhlou řadu odborných prací, expertisních posudků a výzkumných zpráv, především však řadu vynikajících učebních textů, využívaných dodnes ve výuce specializace na všech úrovních výuky, které jsou současně i cenným zdrojem základních odborných informací pro nejširší technickou ve-řejnost.

V neposlední řadě však budeme všichni, kdo jsme jej blíže znali, trvale vzpomínat na Doc. Novotného jako na kolegu a spolupracovníka s nezdolným životním optimismem, svě- rázným humorem a trvale dobrou náladou, kterou byl schop- pen velmi účinně přenášet - zejména v užší přátelské spo- lečnosti - i na své nejbližší okolí.

Doc. Ing. Jiří Denkstein

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ "JAPONSKO"

Jokozuna AKEBONO ve svatyni Medži-džingú, Tokio

Výstava fotografií Ing. Jiřího Mála, CSc., pořádaná na Pernštýnském náměstí v domě U Jonáše, nazvaná **JAPONSKO**, je jedním z výsledků jeho ročního pobytu v japonské Cukubě. Věřím, že řada pracovníků naší univerzity tuto výstavu shlédla a že z ní odcházela s pocity uspokojení a naplnění něčím novým, uklidňujícím a obohacujícím vědomí či duší. Výtvarné řešení výstavy je velmi zdařilé a navozuje atmosféru klidu a pohody. Obklopen krásnými fotografiemi a tichem má návštěvník možnost uvědomit si ty trvalé hodnoty lidského života jako jsou přátelství, spjatost našeho života s přírodou a moudrost přírody. Pohled na krásno nás vždy naplňuje úctou a pokorou. A to je to, co zvláště dnes všichni potřebujeme.

Mě osobně nejvíce zaujaly snímky z přírody a fotografie obyčejných lidí v různých životních situacích. Ze všech

fotografií však na mne dýchala i láska, s níž autor fotografie zamýšlel a tvořil.

Ing. Málek byl v Japonsku na ročním pobytu na pozvání Science and Technology Agency. Pracoval v Ústavu pro výzkum anorganických materiálů, odkud přivezl množství experimentálních výsledků a poznatků. Během jeho pobytu se mu dostalo cti přednášet na řadě významných japonských univerzit, konferencích a odborných setkání. Jeho aktivity tak trvale přispívají k reprezentaci Univerzity Pardubice v zahraničí.

Vážím si zvláště lidí, kteří jsou vedle nadání, pracovitosti a houževnatosti obdarováni i moudrostí; zatím jsem jich poznal jen několik, Ing. Málek patří mezi ně. Přeji mu hodně štěstí a sil do další práce.

Prof. Ing. Zdeněk Šolc, CSc.

Vydala Univerzita Pardubice jako svou účelovou publikaci.

Šéfredaktor: Prof. Ing. Jaroslav Churáček, DrSc., redakční rada: Oldřich Bašta, Ing. Pavol Mazan.

Grafická úprava a sazba: Ing. Alena Komárková.

Tisk: Ediční středisko Univerzity Pardubice, září 1995.